The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, MARCH 11. 1964

LATVIJA
AMERIKĀ

21. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 11. MARTĀ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālrunī: DI 2-2324, BR 8-8681.

1, 4

AR DIEVA SVĒTĪBU

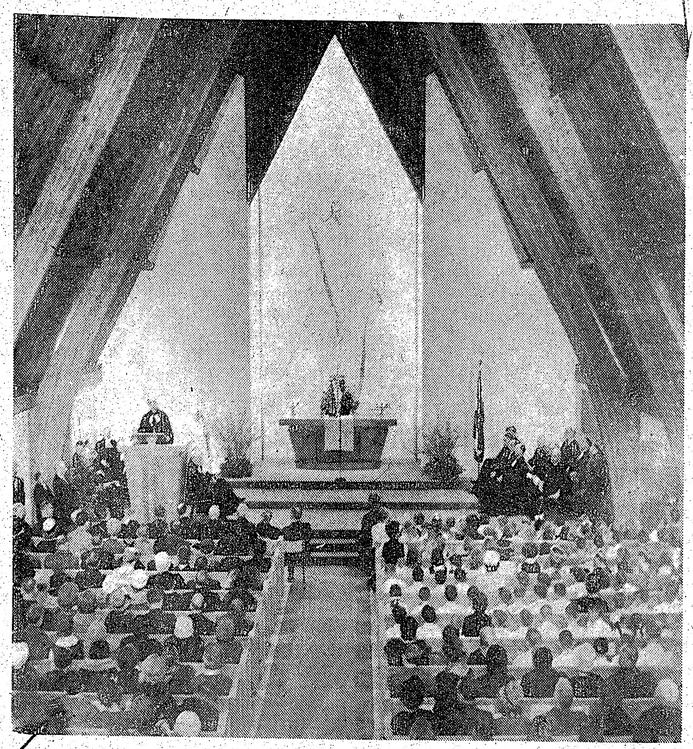

Pirmais dievkalpojums latviešu celtajā baznīcā. Foto JAK

Lielais darbs, ko uzņēmās Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudze Toronto, ceļot savu dievnamu, *tagad ir nobeigts.* To varam novērtēt kā vienu no redzamākiem trimdas latviešu pasākumiem. Jaunā dievnama iesvētīšana izvērtās par vispārējiem svētkiem, kuros piedalījās Latvijas ev. - lut. baznīcas archibīskaps Dr. K. Kundziņš, Baznīcas virsvaldes locekļi, Latviešu ev. - lut. draudžu apvienības Amerikā vadība, daudzi viesi - mācītāji, sabiedrības un dažādo organizāciju pārstāvji.

Jau 6 marta vakarā jaunā dievnama sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave., pulcējās ap 170 Sv. Jāņa draudzes darbinieku un daudzu sabiedrisku organizāciju pārstāvji, lai tiktos ar ev. - lut. baznīcas archibīskapu un baznīcas augstāko vadību. Iepazīstināšanu veica draudzes mācītājs A. Lūsis, bet sirmais archibīskaps veltīja katram draudzīgu rokas spiedienu un sirsnīgus vārdus. Šī sirsnība ātri pārņēma visus klātesošos un, sēstoties pie draudzes dāmu komitejas klātajiem azaida galdiem, vēl jo ciešāk izjutām savu piederību pie vienotās ev. - lut. baznīcas un pie savas tautas. To savā uzrunā uzsvēra arī archibīskaps Dr. K. Kundziņš, norādot, ka mūžīgā evaņģelija gaismā nostiprinās draudzība un brālība. Laikā, kad okupētajā dzimtenē noplāsts vienu dievnamu pēc otra, šeit ir uzcelts jauns dievnams, kas ir draudzes cēls pierādījums mīlestībai uz Dievu un savu tautu.

Baznīcas virsvaldes priekšsēdis adv. P. Eglītis savā apsveikumā norādīja, ka šis skaistais dievnams ir ieguvums ne tikai draudzei, bet visai Latvijas ev. - lut. baznīcai. Reizē tas ir arī liels upuris, ko draudze nesusi garīgās gaismas izplatīšanai, kādēļ idejas rosinātājiem, draudzes mācītājam, ziedotājiem un dievnama cēlējiem pienākas vispārēja pateicība.

Latviešu ev. - lut. draudžu apvienības Amerikā priekšsēdis prāv. A. Veinbergs izteica prieku, ka baznīcas dzīvē vērojama augšupeja. Līdz ar daudzajām iepirktajām baznīcām latviešu draudzēs, šī ir otrā pašu spēkiem celtā baznīca Ziemeļamerikas kontinentā. Ir zināms, ka viena, visai pieticīga baznīca uzcelta arī okupētajā Latvijā, Jaunjelgavā, kur to ne bez pūlēm veicis māc. Mārtiņš Kartiņš. Cildinot lielo darbu, ko draudze parādījusi, jauno dievnamu celot, prāv. A. Veinbergs izteica novēlējumu, lai augšupeja turpinātos un šis skaistais dievnams būtu vienmēr dievlūdzēju pilns.

Šis novēlējums piepildījās dievnama iesvētes dienā, kad tas vārda tiešā nozīmē bija ne tikai pilns, bet pārpildīts. Vairāk kā 1000 baznīcēnu pulcējās lai piedalītos svinīgā iesvētes dievkalpojumā, kurā bez archibīskapa Dr. K. Kundziņa un draudzes mācītāja A. Lūša piedalījās prāvesti K. Birznieks, B. Fedders un A. Veinbergs, un mācītāji A. Galiņš, V. Šēfers, E. Lange, J. Prauliņš, A. Voitkus, J. Turks, E. Kerģis, A. Reinsons, J. Vējiņš, A. Ozols, A. Čops, A. Briedis un K. Valters jun., tāpat arī virsvaldes un draudžu apvienības locekļi.

Svinīgs bija brīdis, kad jaunajā dievnamā, sekojot jauniešu nestam Latvijas karogam, ienāca archibīskaps K. Kundziņš, prāvesti un mācītāji ar A. Lūsi priekšgalā. Tad jaunās ērģeles pirmo reizi ieskanējās ev. - lut. baznīcas himnai Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils, kristīgās ticības apliecinājumam jaunajā dievnamā. Dievnama cēlējs, būvfirmas īpašnieks J. Goba, nodod dievnama atslēgu draudzes priekšniekam Ž. Rūtenbacham, ziņoja, ka visi darbi ir nobeigti. To saņemot, draudzes priekšnieks pateicās par labi paveikto darbu un, atslēgu tālāk nododot draudzes mācītājam A. Lūsim, aicināja, lai tā kalpotu arī durvju vēršanai ceļam, kas ved uz draudzes locekļu sirdīm. Pēc aicinājuma iesvētīt jauno dievnamu archibīskaps K. Kundziņš dziļā ticībā svētīja altāri, kanceli, ērģeles un visu baznīcu, izlūdzoties tai un draudzei Dieva palīdzību visās turpmākās gaitās. Svētrunu teica prāv. A. Veinbergs, par pamatu ņemot „Dzīvais Dievs un dzīvais Dieva nams". Savā beigu lūgšanā māc. A. Lūsis pateicās Dievam, kas stiprinājis un vienojis draudzi lielajā darbā, kā arī visiem, kas tajā piedalījušies, archibīskapam par sirsnīgo līdzdalību un visiem viesiem.

Dievkalpojumu ar vairākām dziesmām kuplināja draudzes koris dirigenta J. Baruša vadībā un draudzes svētdienas skolas koris. Sakarā ar dievnama iesvētīšanu Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei apsveikumus rakstveidā bija sūtījuši daudzi diplomātiskie, sabiedriskie un baznīcu darbinieki ar Latvijas sūtni prof. A. Spekki un Toronto pilsētas galvu F. Givensu priekšgalā.

Arī otrs dievkalpojums pēcpusdienā bija tikpat svinīgs un labi apmeklēts.

Pie ērģelēm abos iesvētīšanas, kā arī Kalpaka dievkalpojumā bija māksliniece Edite Timermane.

E. N.

Archibīskaps Dr. K. Kundziņš iesvēti Sv. Jāņa draudzes jauno dievnamu. Foto JAK

KONSTRUĒJUSIES LNAK VALDE

Jaunievēlētā LNAK valde priekšsēža J. Niedras vadībā sanāca uz savu pirmo darba sēdi. Tanī piedalījās valdes un revīzijas komisijas locekļi kā arī padomes prezidija pārstāvis K. Slesers.

Pēc priekšsēža ziņojuma par darbu sēžu starplaikā, valde sadalīja pienākumus sekojoši: vicepriekšsēdis un jauniatnes nozares vadītājs T. Kronbergs, vicepriekšsēdis un palīdzības nozares vadītājs — V. Uiska, sekretāre — Velta Toma, kasieris K. Tannis, biedrzinis Dr. E. Upenieks, simniecības nozares vadītājs A. Rāviņš, locekļi J. Grodnis un Z. Miezītis. Kultūras un izglītības nozari un skolu daļu arī turpmāk vadīs J. Mežaks, politisko noz. J. Lejiņš, informācijas noz. G. Brikmanis. Skolu valde arī turpmāk darbosies iepriekšējā sastāvā ar J. Mežaku kā priekšsēdi un A. Gertmani — sekretāru.

Brīvās pasaules latviešu apvienībā Kanadu pārstāvēs J. Niedra, bet latviešus Baltijas Tautu Federācijā V. Upeslācis, T. Kronbergs, U. Uiska, J. Niedra, J. Lejiņš, V. Uiska, O. Brenķis un A. Svenne. T. Kronbergs šogad pildīs BTF viceprieksšsēža, bet U. Uiska kasiera pienākumus. Baltijas ševiešu Padomē darbosies līdzšinējās pārstāves L. Krastas vadībā. LNAK pārstāvēs: Toronto tautas augst. skolas padomē V. Uiska, Toronto latviešu nama komitejā T. Kronbergs un V. Uiska, Savstarpējā Sadarbības ligā — G. Liepiņš un N. Austriņš, Eiropas Apspiesto Tautu Apvienībā: J. Niedra, V. Upeslācs un A. Lūsis, pie Kanadas palīdzības organizācijām Z. Ziemīte, Kanadas latviešu ševiešu organizāciju jautājumos L. Krasta, Dziesmu svētku biedrībā —T. Kronbergs, Kanadas pavalstniecības padomē A. Liepiņa.

Par referentiem valde apstiprināja: literatūrā. I. Vīksnu, mūzikā — A. Purvu, telotājā mākslā D. Miezāju, dailamatniecībā H. Mercu, dabas un tehniskās zinātnēs prof. V. Burkevicu, humanitārās zinātnēs A. Liepiņu, teātra mākslā Almu Maču, autoru honorāru lietās O. Brenķi un latviešu kreditsabiedrību lietās A. Svenni.

Mācības līdzekļu apgādu arī turpmāk vadīs V. Rudzītis, bet centrālo bibliotēku A. Ezergailis.

Tālākā sēdes gaitā valde nolēma paplašināt LNAK pārstāvju tīklu uz vietām, izraugot pārstāvjus visas Kanadas latviešu lielākos centros. Tiks izstrādāti arī pārstāvju darbības noteikumi.

Toronto metro policijas priekšnieks griezies pie LNAK ar lūgumu ieteikt latviešus, kas būtu ieinteresēti un piemēroti metro policijas dienestam. Valde nolēma šo ziņu ievietot laikrakstos, aicinot ieinteresētos latviešu jauniešus sazināties ar LNAK vai metro policijas departamentu 92 King str. E. Tel EM2-1711

Priekšsēdis lūdza visus nozaru vadītājus un valdes locekļus nopietni pārdomāt turpmākos uzdevumus, kas kopā ar padomes sesijā pieņemtajiem lēmumiem un ieteikumiem tiks iztirzāti nākamā valdes sēdē.

Valde piegriezīs nopietnu vērību informācijas literatūras izdošanai, cenšoties labi sagatavot un iespējami ātri izdot pārskatu par Latvijas 20 gadiem zem okupācijas varas.

Noslēgumā valde sirsnīgi apsveica Kanadas latviešu kopības izjūtas, lūdzot būt iespējami atsaucīgākiem ziedojot Kultūras fondam, Latvijas brīvības un LNAK darbam. Ziedojumu vākšanas akcija paslaik ir pilnā sparā.

SŪTŅA KĀRĻA ZARIŅA KAPA ZĪME

Sūtņa atraitne Henriete Zariņa bija lūgusi profesoru P. Kundziņu izgatavot sūtņa kapa pieminas zīmes metu. Šais dienās viņa saņēma meta zīmējumu. Prof. P. Kundziņš ir pagatavojis arī Brukvudas latviešu kapu kopējā pieminekļa metu, tāpat prāvesta E. Berga un to kapu zīmes metu, kas redzams gandrīz uz visām Brukvudas latviešu kapu kopiņām. Visus šos darbus viņš ir veicis bez atlīdzības. Kad pateicības vēstulē Henriete Zariņa jautāja par honorāru, tad prof. Kundziņš starp citu atbildēja: „Šos darbus uzskatu par tādiem, ar ko varu pakalpot mūsu tautas darbiniekiem pieminas godināšanai."

Pieminas zīme būs gatava uz sūtņa viena gada nāves dienas atceri. Iesvētīšana notiks 3. maijā plkst. 12 dienā.

PIECPADSMIT RAŽENI DARBA GADI

Dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā. No kr. prāv. B. Fedders, archibīskaps Dr. K. Kundziņš un prāv. A. Birznieks.

Sinīs dienās Sv. Andreja ev.lut. latviešu draudze atskatās uz 15 darbības gadiem. Jau 1949. g. februārī māc. A. Gaudiņš noturēja pirmo latviešu dievkalpojumu pie kanādiešu Pirmās ev. lut. draudzes. Pēc šī dievkalpojuma radās doma dibināt patstāvīgu latviešu draudzi, ko Īstenoja 13. marta sanāksmē, piedaloties 50 jaunās draudzes dibinātājiem. Pirmajā valdē ievēlēja R. Rozi, P. Ziediņu, H. Puntuli, O. Perro un Fr. Gailiti. Draudzi sākuma laikā apkalpoja māc. A. Gaudiņš, bet pēc viņa pārcelšanās uz Montreālu prāv. A. Skrodelis. 1950. gada 1. maijā par draudzes mācītāju ievēlēja A. Čopu, kas draudzes izveidošanai pielicis daudz darba, gūstot labus panākumus. 1951. gada rudenī draudze kopīgi ar igauņu ev. lut. draudzi iepirka Sv. Andreja baznīcu, bet 1953. gadā — lauku īpašumu Sidrabene, kas tagad paplašināts līdz 48 akru platībai.

Sv. Andreja baznīcas pirkšanas laikā draudze ar saviem nepilnajiem 200 draudzes locekļiem bija nostādīta dažādu ieskatu krustugunīs, kaut arī iebildumi bieži vien bija hepārdomāti un pat zināmu faktu sagrozījums. Lēmums tikt pie patstāvīgām telpām bija ne tikai pareizs, bet visai nozīmīgs kā draudzei, tā arī visām latviešu organizācijām un sabiedrībai Toronto.

Sv. Andreja baznīcas telpas un draudzes laipno pretimnākšanu to izmantošanā šodien varam pateicībā augsti novērtēt. Visus šos gadus tur patvērumu radusi TLB sestdienas skola, TLTA sestdienas ģimnazija, skautu un gaidu organizācijas, LNAK un vesela rinda citas latviešu organizācijas un sabiedriski - kultūrāli pasākumi.

Tāpat vispārēja nozime ir arī Sv. Andreja draudzes lauku īpašumam Sidrabene, kur bērnu vasaras nometnē atpūtu latviskā vidē un nodarbībās raduši šīmtiem bērnu ne tikai no Kanadas, bet arī ASV. Arī Sidrabeni bieži vien dažādām sanāksmēm izmantojušas jaunatnes un citas organizācijas.

Aizvadītajos 15 darba gados Sv. Andreja draudze ir pašaiz- lut. draudžu apvienības valde ar prāv. A. Veinbergu priekšgalā u. c. Viesus apsveica un ar klātesošiem iepazīstināja draudzes ilggadīgais priekšnieks R. Roze.

Priekšnesumu daļā pianiste V. Leinvebers sniedza klavieru solo Debisī — Prelūdi.

Pēc tam sekoja prāv. A. Veinberga referāts par iespaidiem luterāņu pasaules federācijas asamblejā Helsinkos.

Sarīkojuma noslēgumā par izrādīto viesmīlību Sv. Andreja draudzei pateicās Baznīcas virsvaldes priekšnieks adv. P. Eglītis, uzsverot, ka mēs piederam vienai tautai un vienai ev. lut. baznīcai, ko nespēj šķirt nedz sinodes, nedz valstu robežas. Ar šo dievkalpojumu un sarīkojumu kopīgas saites vēl vairāk stiprinātas.

Archibīskaps Dr. K. Kundziņš sirsnīgos vārdos izteica savu prieku par Sv. Andreja draudzes veikto izcilo darbu: „Lai sirds valoda mūs visus vieno arī turpmākā dzīvē un darbos."

Draudzes mācītāja A. Čopa izjustie pateicības vārdi Latvijas ev. lut. baznīcas archibīskapam Dr. K. Kundziņam bija skaistākais pierādījums, ka mūsu baznīcas mācītāji un visa latviešu luterāņu saime ir vienota savā ticībā un pārliecībā. R. N.

DAUGAVAS VANAGU DIENAS 17.-18.-19. aprili TORONTO

LATVIJA

21. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 11. MARTĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

SŪTIET SAVIEM PIEDERĪGIEM dāvanu saiņus ar DV Grāmatnīcas Sainīšu nodaļas starpniecību.

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Tel. 368-0792.

ARVIEN MODRI SARDZĒ PIE BALTIJAS JŪRAS

Latviešu Nacionālā Fonda Stokholmā — globāla informācijas institūta paveiktais 1963. gadā, savā darbā atspoguļojot apspiestās latviešu tautas likteni komūnistu varas okupācijā.

Starptautiskie politiskie notikumi ārpus Eiropas, politiskās un ekonomiskās problēmas Eiropā — nostājoties jauna skatījuma degpunktā, kā arī aktuālie notikumi tieši Baltijas jūras telpā aizvadītajā gadā nenovērsa uzmanību arī no Latviešu Nacionālā Fonda informācijas darbam, vienu otru reizi spiežot atmest agrāk izplānoto. Lielās līnijās tomēr fonda darbs, kopīgi veikts ar pārējām apspiesto tautu pretkomūnisma organizācijām, sevišķi baltiešu, devis zināmus rezultātus, kas, vispirms, atspoguļojušies Eiropas presē, pirmajā vietā minot Skandināviju.

Simtiem laikrakstu izgriezumu liecina, ka Skandināvijā, arī pārējā Eiropā nav aizmirsts apspiesto Baltijas valstu liktenis, tas preses diskusijās izraisās katru nedēļu, ja arī vairākos gadījumos daži lielie Stokholmas laikraksti mūsu likteņu pašreizējo stāvokli mūsu likteņu pilnīgai nepiešķir to ievērību, kādu baltieši vēlētos. Līdzīgi novērojumi ASV, Kanadā, Austrālijā u. c. Nenoliedzami — politiskās informācijas darbs kļūst grūtāks ar katru aizvadīto gadu, uzliekot mūsu pleciem visu materiālo līdzekļu slodzi un vēl klāt — jaunu informācijas darbinieku trūkumu.

Ievērojot sacīto, minēsim Latviešu Nacionālā Fonda paveikto 1963. gadā, atzīmējot raksturīgāko un nozīmīgāko.

KOPĪGI PADARĪTAIS BALTIEŠU ORGANIZĀCIJU SADARBĪBĀ

Atzīstamus rezultātus devuši globālie informācijas biļeteni — **Balt — Press; Nachrichten aus dem Baltikum; Newsletters from behind the iron curtain** un izdevums **Buenosairesā spāņu** valodā, kas, sakarā ar politisko nestabilitāti **Dienvidamerikā** — iznāk neregulāri. Šeit minēto biļetenu izmantošanas koeficients, pirmajā vietā minot **Skandinavijas presi** — **ļoti augsts.**

Kopīgi ar **Igaunu Nacionālo Fondu** 1963. gadā **izplatīts 14. jūnija uzsaukums Skandinavijas parlamenta locekļiem, Rietumvācijas, Šveices, Francijas, Beļģijas, Anglijas, ASV** — vēršot valstsvīru uzmanību uz garīgo un fizisko genosidu Baltijas valstīs — Maskavas koloniālā politikā.

Radīta materiālā baze — prof. **B. Nermaņa — apspiesto Baltijas tautu brīvības cīnītāju rakstu krājumu** izdošanai par **cilvēku tiesību pārkāpumiem** okupētajā **Baltijā.** Ārzemju prese un ziņu aģentūras informētas par apstākļiem Baltijas valstīs preses sanāksmēs **Baltiešu komitejas aranžējumā** ar prof B. Nērmani kā sasaucēju. **Esam beidzot nonākuši tik tālu, ka baltiešu organizācijas savu kopējo liktenī citu tautu sabiedrībai demonstrē kā viena politiska vienība ir starptautiskās preses sanāksmēs, ir galvenās publikācijās par Baltijas tautu likteņiem.**

Sagatavots manuskripts kopīgai baltiešu publicēšanai — **Baltijas valstu tagadējais starptautiskais stāvoklis — angļu valodā.** Šis darbs veikts Helsinku universitātē. Aizvadītā gadā ar **Nacionālā Fonda piedalīšanos** notikušas **informatīva rakstura sanāksmes ar angļu, amerikāņu,** vācu, **Skandinavijas** pretkomūnisma ziņu organizācijām, arī **zinātnes pārstāvjiem.**

NACIONĀLĀ FONDA PĀRSTĀVĪBU DARBS ĀRPUS EIROPAS

Informācijas materiālu izvietošanā, kā arī līdzekļu sagādē Fonda darbam **Baltijas jūras krastā,** pirmajā vietā minama **Austrālijas latviešu kolonija,** seko **Amerikas Savienotās Valstis,** Austrālijas — Fonda pārstāvību lielais devums vedams sakarā ar dzejnieka **Andreja Eglīša 1963. gada otrreizējo Austrālijas apmeklējumu.** Samērā īpatnēju un patstāvīgu darbu ASV izveidojusi **Fonda galvenā pārstāvība,** kā arī pārējās, izdodot vairākas se-

RAKSTI JAUNATNEI

Dāviniet svētku, dzimšanas un vārda dienās.

Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.. Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:

MĒS saimniecības daļai, E. Šteinbachs,

2308 DRUMMOND RD., Niagara Falls, Ontario.

rijas **propagandas marku par Baltijas valstu likteņiem,** kā arī izvietojot Fonda publikācijas **vairākos simtos eksemplāru ASV politisko darbinieku aprindās, baznīcu, arodbiedrību, universitāšu u. c.**

Okupēto Baltijas valstu likteņa izteikšanā daudz veikusi Nacionālā Fonda **pārstāvība Argentinā,** izlietojot Fonda regulāros informācijas materiālus gan **pretkomūnisma izstādēs, radio raidījumos un presē.**

NACIONĀLĀ FONDA FILMAS

Kā līdzekļu vācējas Fonda darbam un reizē okupētās Latvijas ikdienas atspoguļotājas, kaut tikai fragmentāri, Fonda filmas 1963. gadā rādītas **Austrālijā, Jaunzēlandē, ASV, Kanadā un Eiropā.** Šis fakts atradis skarbas piezīmes arī **okupantu presē Latvijā.**

VISVAIRĀK PIEPRASĪTIE INFORMĀCIJAS MATERIĀLI 1963. GADĀ — PUBLIKĀCIJAS

Pirmajā vietā — **The Baltic States and the Soviet Union; J. Mazuļāna —Along Lenins Bright Road;** prof. A. Švābes — **Latt. lands Historia.** Dažāda rakstura informācijas materiālus par okupētām Baltijas valstīm pieprasījis **Indijas Penklubs, ASV augstskolu bibliotēkas** un **autori,** kas publikācijās risina apspiesto tautu problēmas ASV un citur.

NACIONĀLĀ FONDA ATBALSTI

aizgājušā gadā sniegti **jaunatnes kongresiem — sanāksmēm** — Eiropā — žurnāliem un lekciju cikliem, baznīcas izdevumam **The Lutheran church of Latvia in chains.**

LĪDZDARBĪBA LAKEC

Nacionālais fonds jau vairākus gadus pilda **LAKEC informācijas darba pienākumus,** savu iespēju robežās risinot apspiesto Baltijas valstu brīvības problēmu aktualizēšanos Eiropā. Ilggadīgais fonda pārstāvis šajā darbā — mag. oec. A. Landsmanis 1963. g. LAKEC sanāksmē Briselē referēja plašā ziņojumā par pēdējā laika notikumiem okupētajā Latvijā, izceļot rusifikācijas pieaugošās briesmas, kurām emigrācija pievērš visai mazu ievērību — arī politiskās informācijas institūti citās zemēs.

Nobeigums 6. lpp.).

Oskars Dankers

Lai vēsture spriež tiesu

ATMIŅAS PAR VĀCU OKUPĀCIJAS LAIKU LATVIJĀ

(4. turpinājums)

15. jūnijā Draganovs ierodas Berlīnē Ārlietministrijā un atstāsta Astachova izteikto krievu viedokli:

„Padomju Savienība pret pašreizējo pasaules politiku izturas nogaidoši. Tā svārstās starp trim varbūtībām, proti: pakta noīgšanu ar Franciju un Angliju, šī pakta reālizēšanas tālāko novilcināšanu un tuvināšanos ar Vāciju. Pēc noskaņas spriežot, šī pēdējā versija Kremlim stāv vistuvāk, pie kam ideoloģiskiem un pasaules uzskatiem šeit nav nekādas nozīmes. Klāt nāk no krievu puses vēl citi apstākļi: piemēram, tas, ka Krievija neatzīst Besarābiju par rumāņu īpašumu. Trauceējošs šķērslis ir tikai baiļu sajūta no varbūtēja vāciu uzbrukuma vai nu caur Baltijas valstīm, vai caur Rumāniju. Šai sakarā sūtnis sarunās ir norādījis arī uz Hitlera grāmatu „Mein Kampf." Bet gadījumā, ja Vācija deklarētu savu neuzbrukšanas gribu Krievijai, vai nolūgtu ar Kremli neuzbrukšanas paktu, — tad Padomju Savienība gan atteiktos noīgumā līgšanas ar Angliju." —

Berlīne joprojām vilcinās pieņemt Padomijas tuvināšanās mēģinājumus. Bet 25. jūnijā Hitleram top zināms, ka Kremļa sarunas ar Franciju un Angliju pavirzījušās tik tālu, ka Maskavā ieradušās franču un angļu militārās misijas. Ievērojot to, ka nākošais solis starp Maskavu un Rietumvalstīm varētu būt militārā vienošanās, Hitlers un fon Ribentrops atzīst turpmāko vilcināšanos par nevēlamu, pat par bīstamu.

Hitlers, kas patlaban veic pēdējos uzbrukuma sagatavošanas priekšdarbus Polijai, grib novērst draudošo ielenkumu, un Berlīne tagad izšķiras par tiešām sarunām ar Maskavu.

29. jūlijā vāciu sūtnis Maskavā, Šūlenburgs (von Schulenburg) liek Kremlim saprast, ka Vācija ir ar mieru Polijas jautājumā atzīst visas Padomju Savienības intereses, kā arī respektēt Krievijas svarīgās dzīvības piasības pie Baltijas jūras. Četras dienas vēlāk vāciu ārlietmiuistrs Ribentrops paskaidro krievu sūtnim Astachovam Berlīnē: „Pie Baltijas jūras ir vietas divām valstīm! Kādā Polijas provokācijas gadījumā tā tiks likvidēta nedēļas laikā. Tādēļ Vācija ir ar mieru par Polijas likteni saprasties ar Padomju Savienību!"

Šie teikumi ietver pamatdomu par gaidāmo Vācijas un Padomju Savienības vienošanos. Ar vāciu principālo Padomju Savienības interešu atzīšanu Polijā un Baltijas valstīs ceļš ir brīvs vienoties Hitleram ar Staļinu.

Eksilā dzīvojošais Čechoslovakijas prezidents Eduards Benešs (Benesch). 1939. g. augustā raksta savā dienas grāmatā: „Mani pirms dažām dienām informēja ģenerālis Ingre un pulkvedis Moravecs, ka pēc viņu ziņojumiem no Berlīnes, starp Vāciju un Padomju Savienību notiekot ļoti dzīvas sarunas. Nakts no 3. uz 4. augustu esot bijis smaguma punkts. Ir bijusi sasaukta svariga sēde ar Ribentropu, Gēringu, Keiteli, Jodeli un vēl dažiem citiem. Vai vienošanos lai parakstot, vai no Hitlers tanī laikā atradās Berchtesgadenā, bet bija telefoniski savienots ar sēžu zāli. Diskusijas turpinājās ar pastāvīgu Hitlera telefonisko piedalīšanos līdz 4. augusta rīta ausmai. Beidzot Hitlers deva savu piekrišanu, un sevišķa uzdevuma kurjērs vēl agrā rīta stundā izlidoja uz Maskavu ar šo izšķirīgo ziņojumu." —

Kremļa viri, liekas, noskaņoti pozitīvi, lai sabiedrotos ar Hitleru. Politiskās sarunas starp Padomju Savienību un Rietumvalstīm nav bijušas sekmīgas. 7. augustā vāciu sūtnis raksta uz Berlīni:

„Arī vietējā angļu misija novērtē ļoti skeptiski izredzes uz gaidāmām militāripolitiskām sarunām. No līdzšinējām sarunām ir zināms, ka Molotovs sēdējis līdz pēdējai dienai mēms un nekustīgs. Viņš tikai reti atvēra muti kādam vārdam un, ja viņš to darīja, tad tie bijuši tikai īsi teikumi, kā: — Jūsu argumentācija, man liekas, nav gluži apmierinoša. Es informēšu savu valdību. — Angļu un franču sūtņi atstāj iespaidu, ka viņi būtu tikai pusdzīvi un liekas laimīgi par gaidāmo mazo atpūtas brīdi. Franeūzis izteicies vienam no maniem uzticības vīriem: „Paldies Dievam, ka šis zelli nepiedalās militārās sarunās."

Kaut gan noskaņojums vispār ir pesimistisks, 1939. gada 12. augustā Maskavā notiek pirmā apspriede starp angļu franču militārās delegācijas un Padomijas augstākiem militāriem priekšniekiem.

Bet tanī pašā laikā, kamēr šī minētā apspriede sākas, jaunājums par politisko tuvināšanos Vācijai Maskavā ir jau izšķirts pozitīvā garā. Tas skaidri izriet no jaunām instrukcijām, ko Padomju Savienības ārlietu ministrs Molotovs 14. augustā raida uz Berlīni Astachovam.

Un tanī pašā dienā maršals Vorošilovs Maskavā trīs valstu militārkonferencē pieskaņas problēmai par Krievijas karaspēku izsološanu caur Poliju un Rumāniju, kā arī par ostu un militāro bāzu ieņemšanu Somijas jūras līcī un Baltijas jūrā.

Dienu vēlāk — 15. augustā — von Šūlenburgs pa tālruni saņēma uzdevumu Padomijas ārlietu ministram nekavējoties pieteikt Ribentropa īsu apciemojumu Maskavā, lai Vadoņa vārdā vestu sarunu ar Staļinu.

Savā telegrammā Molotovam Ribentrops raksta:

„Tikai tiešās savstarpējās sarunās ir iespējams panākt izšķirīgus grozījumus: Nedrikstētu izslēgt arī varbūtību, pie reizes likt pamatu galīgai vācu un krievu attieksmju noskaidrošanai. Kā vāeu valdībai, tā arī Padomju Krievijai pēc iepriekšējiem piedzīvojumiem vajadzētu rēķināties ar to, ka kapitālistiskās rietumu demokratijas ir nesamierināmi ienaidnieki nacionālsociālistiskai Vācijai un arī Pad. Krievijai. Tagad viņi mēģina no jauna ar militāru līgumu uzkūdīt Krieviju karam pret Vāciju. Abu mūsu lielvalstu interesēs būtu, lai Vācija un Krievija nākotnē savstarpēji neiznīcinātos rietumvalstu interešu dēļ." —

Molotovs steidzīgi atbild, ka Padomju Savienība ar lielu prieku uzņem Vācijas priekšlikumu par abu valstu attieksmju uzlabošanu. Viņš personīgi tagad tieot vāeu nopietnai gribai.

Vēl tai pašā vakarā Molotovs pieprasa Berlīnes ārlietmiuistrijā: „Vai vāeu valdība vēlētos noīgt ar Padomju Savienību neuzbrukšanas līgumu vai kaut ko tamlīdzīgu? Piekrītoša gadījumā šinī jautājumā jāievada tiešas sarunas."

Uz šo piedāvājumu Ribentrops, ļoti iepriecināts, jau nākošā dienā steidzas telegrafēt uz Maskavu:

„Visi Molotova kunga priekšlikumi pilnīgi sedzas ar vāeu uzskatiem, t. i. Vācija ir ar mieru noīgt neuzbrukšanas paktu ar Padomju Savienību un, ja Kremlis vēlas, tad uz laiku no 25 gadiem bez uzteikšanas."

18. augustā Ribentrops, apbrunots ar visām Hitlera pilnvarām, ir sagatavots lidojumam uz Maskavu. Naktī no 19. uz 20. augustu Berlīnē vēl steigā tiek parakstīts vāeu un krievu tirdzniecības līgums. Tanī pašā stundā, kad abu valstu pārstāvji paraksta minēto tirdzniecības līgumu Berlīnē, Molotovs Maskavā pasniedz neuzbrukšanas līguma projektu vāeu sūtnim Šūlenburgam. Pašu līgumu krievi nolēmuši parakstīt tikai pēc nedēļas. Vāeu vadonis Hitlers, kas 26. augustu bija iztredzējis par uzbrukuma sākumu Polijai, paliek nepacietīgs un 20. augustā sūta Staļinam šādu telegrammu:

„Staļina kungam Maskavā."

„1) Es patiesi apsveicu jaunā tirdzniecības līguma parakstīšanu kā pirmo soli uz vāeu un krievu jauno attieksmju nodibināšanu.

2) Neuzbrukšanas pakta noīgšana ar Padomju Savienību man nozīmē vāeu politikas nospraušanu ilgam laikam uz priekšu. Ar šo paktu Vācija atkal uzņem tās politikas virzienu, kas gadsimteņiem ilgi bijusi ražena abām valstīm. Šinī gadījumā Vācijas valdība ir nolēmusi no šīs tālejošās politikas pārkārtošanas taisīt visas konsekvences.

3) Es akceptēju Jūsu ārlietministra Molotova kunga iesniegto neuzbrukšanas pakta projektu, bet es uzskatu par nepieciešamu visdrīzākā laikā noskaidrot visus uz paktu attiecīgos jautājumus.

4) Padomju Savienības prasību par papildprotokolu, pēc manas pārliecības, var visīsākā laika sprīdī būtiski noskaidrot kāds atbildīgs vāeu valstsvīrs sarunās Maskavā par šo tematu. Vāeu valdībai nav skaidrs, kādā citā ceļā jautājumu par šo papildu protokolu varētu noskaidrot un parafēt.

(Turpinājums sekos)

Ugas Alber

1964. g. Kultūras die

Kā vēsture rāda, nekad nevienam nav izdevies apturēt mākslas attīstību un novērst jauno mākslu. Pat, ja tādu nodomu pamatā liek tik cēlu ideju, kā prerafaelieši to darīja: atzīstot mākslu tikai līdz Rafaelim, un horaidot visu, kas radīts pēc tam. Skiet, ka līdzīgus nodomus auklē arī mākslinieks Uga Alberts. Ka pamats tā domāt, liecina arī mākslinieka izteiktās domas šo rindu rakstītājam sietlas latviešu dziesmu svētku laikā. „Es gribu gleznot latviskas temas, cik vien tas iespējams, un to es nevaru izdarīt ar abstraktās mākslas ndzekļiem."

Šo atziņu viņš teica, pārmetot man pūles aizstāvēt abstrakto mākslu. Tomēr būtu liela kļūda pieņemt, ka latviskā gleznieciba sastāv tikai no latviešu etnogrāfijas sižetiem — tautas tērpiem un nacionāliem notikumiem, kā Līgo svētku svinēšana utt. Ir zināms, ka paši tautas tērpi, neskatoties uz to vecumu, ir savā laika starptautisku tērpu pārveidojums vietējā garā. Un šodien ir labi zināms, ka visa modernā māksla, ieskaitot abstrakto, ir ļoti lokāla izteiksmes ziņā — vai nu tas ir nacionālais, vai kāds personiskais elements. Piemēram, Pikaso ir spāniskāks kā jebkurš cits spāņu gleznotājs. Iemesls tam ir apstāklis, ka mākslas izteiksme tiek nojausta cilvēka saprāta zemapziņas plāksnē. Tamdēļ tiri dabiski, ka tai jāizteic vissmalkākās nianses cilvēka nojautā. Un cilvēka zemapziņa ir bez šaubām noteikta no vides apstākļiem: kā nacionāla, rasiskā, klimatiskā u. c.

Šī īsā raksta apmēri neatļauj tālāku analizi, kas ir latviešu nacionālās mākslas īpatnības. Tiem, kas izstādi redzēja, nebūs daudz jāsaka, kāda ir Alberta gleznieciba. Par pārsteigumu man, jauna, apdāvināta mākslinieee — gleznotāja, kas studējusi šai zemē, paklusu jautāja — vai patiešām tā kādreiz Latvijā gleznoja? Un es teicu — jā, atcerēdamies Purviti, Rozentālu un visas tās skolas sekotājus.

Tas ir impresionistiskals realisms tiem, kam patīk klasificēt lietas. Kad brūni silto toņu gleznieeibā ienāca jaunas idejas — impresionistu krāsu toņu atklājumi — siltie, aukstie un papildus krāsu toņi, kas bieži skatītājam bija jāsaaci, atrodot piem nas attālumu.

Alberta brūno t izskatās senatnīgi nošanas vērta ir gleznot cilvēka k varu iedomātiešs mūsu dienu latvi kas var uzgleznc cilvēka miesu. dažu roku nevc jums.

Alberta akvare (īpaši ēkas) — daži jāpieskaita kas latviešu akv bā jebkad uzgle viņš akvarelēm rāk laika.

Tomēr jaunāko slinieks nojauš iespējas — gan mas veidā, pielic lo un mēļo to glezno ekspresīvi pārsteigums jām glezna Nenosauk nīgi abstrakta. amerikāņa Jac tehnikā. Ja arī

LIETUV

Lietuviesī vis atzīmē sava lieli tijona Donelaiš dienu. Viņš dz janvāri un mir viešu dailliterāl rlodā Donelaiti mu epu „Gada Donelaitis dz Austrumprūsijā daļu tanī laik ji. Kā tas no dzams, lielākā kumu Austrum kurus varēja ju vai senprū cionālsociālistu šiem seniem germanizēti.

Lazdineļu cien vumā. Viņš st rajaučū (Koen sitātē, pēc k skolotāju Sta nen), vēlāk, b minkienē (To dapas apriņķi jās 37 gadus Viņa draudz daļa bija lie ku dzīvi, viņ

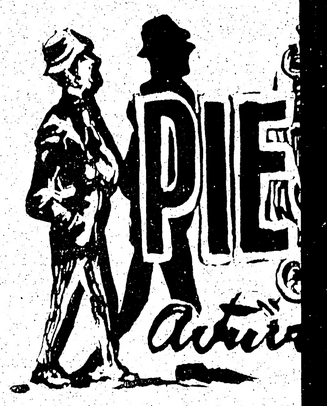

(32. turpinājums)

Ar Konrādu Ronalds sadraudzējās drīzi. ciekad nebija agrāk laimējies sastapties ar ti cilvēku, kāds bija Dr. Makets, un tāpēc viņš tā vertēja seviški augstu. Sākumā Konrāds slim druskū nobiedēja, bet vēlāk visu atkal izlīdzi

Dabūjis zināt ārsta spriedumu, Konrāds kad Ronalds istabā palika viens, un tad sāka un apdomīgi sagatavot nenovēršamajam likte

— Jā, jā, — Konrāds šūpoja bēdīgi galv Ar to pašu jau tad jums arī būs, laikam, jāai ceros, mans brālēns — lai Dievs mielo viņa arī kā saslima, tā vairs necēlās. Izdila cilvēk ūzot. Kā svecīte. Dega, dega — un skaties, Visu mūžu bija krājis un taupījis, un kam t vienam. Kamēr dzīvs bija, neatļāvās sev nek Kādreiz teicu: iedzersim, paprieeāsimies. Ne uz banku. Tā aizgāja cilvēks, — ne pašam dzīvot, ne citu tika iepriecinājis. — Bet jūs

Arn. Lūsis

Redziet, kāds cilvēks —kāds Dievs!

6. turpinājums.

Jāņa tuvumā, cilvēku drūzmā un pūlī, tas nebija iespējams. Vajadzēja bēgt. Vajadzēja meklēt vientulību, lai vientulībā un klusumā runātu ar savu Dievu.

Un tā no Jardānas Jēzus pazūd kalnu noslēgtībā, lai tur izturētu pirmo, lielo pārbaudījumu. Viņš aizgāja kā cilvēks. Un atgriezās — kā Dieva Dēls.

KĀRDINĀŠANA

Marka ev. 1, 12—15.

Lielas atziņas un patiesības nepiedzimst tirgus laukumā un laužu knadā. Tās nobriest klusumā un savrupībā. Klusumā runā Dievs.

Arī Jēzus vientulībā klausījās Dieva un sātana balsīs, un mežonīgo, kailo kalnu un smilšu tuksneša pelēcībā un noslēgtībā atplauka kāda skaista brīnumpuķe, kuras krāšņums ir saistījis cilvēci daudzus gadu simteņus.

Šis vientulībā pavadītais laiks (sinoptiskie evaņģeliji stāsta — četrdesmit dienas) Jēzum būs bijis smagu ciņu un lielu pārbaudījumu laiks. Sūtība, ko viņš redzēja atklājamies nākotnē, bija tik vienreizēja, tik neparasta, gribētos teikt, tik satraucoši un satriecoši varena, ka Jēzus būs mocījies šaubās un neziņā.

Jau sen pirms viņa Dievs bija runājis ar praviešiem.

Jau sen pirms Jēzus Dievs bija darījis brīnumus, dodot neparastas spējas vienkāršiem, mirstīgiem cilvēkiem, kuŗus viņš bija izredzējis kādam īpašam uzdevumam. Bet neviens no viņiem nebija dzirdējis Dieva balsi sakām: Tu esi mans Dēls! Nevienam no viņiem nebija uzticēta tāda sūtība, kādas kontūras tuksneša vientulībā arvien vairāk un vairāk sāka izveidoties Jēzus apziņā: kļūt par praviešu sludināto Glābēju, kas izpirks cilvēces grēku parādu svētā un mūžīgā Dieva priekšā, kas pazemosies un cietīs, lai „caur viņa brūcēm" cilvēce kļūst dziedināta.

Ka Jēzus pārdzīvojumu un garīgās, dvēseliskās cīņas degpunktā šai laikā ir atradusies tieši šī „Dieva Dēla" problēma, to liecina arī Mateja un Lūka evaņģelijos atrodamais kārdināšanas stāstu tēlojums, kuŗā divi no trim pārbaudījumiem iesākas ar dzēlīgi izaicinošo jautājumu: „Ja tu esi Dieva Dēls" . . ., Ja tu esi Dieva Dēls, tad saki, lai šie akmeņi kļūst par maizi" . . .

„Ja tu esi Dieva Dēls, tad nolaidies zemē, jo stāv rakstīts: Viņš saviem eņģeļiem pavēlēs par tevi, un tie tevi nesīs uz rokām, ka tu savu kāju pie akmens nepiedauzīsi". (Mat. ev. 4.).

Ja tu esi Dieva Dēls . . .

Jēzus bija uzaudzis tautā, kas baidījās pat izrunāt Dieva vārdu, kas bija izdomājusi īpašu rakstības sistēmu, lai, rakstot vārdu Jachve, to izlasītu kā vārdu Adonai — Kungs, Valdinieks.

Iedomāties sevi esam Dieva Dēlu, droši vien, izlikās ārprāts, neattaisnojama augstprātība, grēks!

Bet tad kāds satraucošs notikums palīdzēja Jēzum izšķirties. Vientulībā viņu sasniedza vēsts, ka Jānis Kristītājs apcietināts un ieslodzīts Maheras cietumā.

Drausmīgā nāvē mirušā ķēniņa Eroda Lielā dēls Erods Antipas bija pavēlējis apklusināt dedzīgo, skarbo sludinātāju. Ķēniņš jutās aizvainots par to, ka Jānis Kristītājs atklāti bija uzdrošinājies nosodīt viņa grēcīgo dzīvi un viņa launos darbus. Erods Antipas apkaunojošā kārtā bija atstūmis savu likumīgo sievu, arabu ķēniņa Aretas meitu. Arabu princeses vietā ķēniņienes krēslā Antipas bija iesēdinājis sava vēl dzīvā brāļa Filipa sievu Erodeju . . . Tāda rīcība Jānim Kristītājam un daudziem dievbijīgiem cilvēkiem likās vislielākā piedauzība.

Par savu grēku Erodam Antipam nācās dārgi samaksāt. Aretas iebruka Eroda pārvaldītos apgabalos un nodarīja tur lielus postījumus, atriebdams savas meitas kaunu un negodu. Arī Erodejas neapmierināmā godkāre un dažādās intrigas, ko vērpa šī launā sieviete, panāca tikai to, ka Romas imperātors Kaligula 36. gadā Erodu padzina no troņa un izsūtīja trimdā uz Lagdūnu, Itālijā.

Bet tas notika vēlāk . . . dažus gadus pēc tam, kad arī Jēzus, Pontija Pilāta sūtīts, bija īsu brīdi sastapies ar šo bezdievīgo tirannu, kas Jāni Kristītāju bija iemetis tumšā pazemes cietumā.

Visi evaņģeliji Jēzus atklātās, publiskās darbības sākumu datē ar to laiku, kad Jānis Kristītājs bija spiests izbeigt savu neilgo, bet panākumiem bagāto, darbību. Jānis Kristītājs tāpēc bija tikai saucēja balss tuksnesī. Bet mēs maldāmies, iedomājoties, ka šī balss bez atbalss izzuda neaugligā klausītāju siržu tuksnesī.

Jānim Kristītājam radās daudz sekotāju. Viņš izraisīja tautā garīgās atmodas pirmos dzietus.

Un tad, kad Jānis Kristītājs bija spiests pārtraukt savu darbību, to sākotnēji gribēja turpināt no tuksneša vientulības atnākušais Jēzus. Jo arī Jēzus atskārta, ka nekas jauns pasaulē nevar rasties, ja cilvēki paliek tie paši vecie. Jaunu vīnu nevarēja liet vecos traukos. Jauns vīns prasīja jaunus traukus. Tamdēļ arī Jēzus savu sludināšanu sāk ar vārdiem, kas reiz bija izskanējuši arī no Jāņa Kristītāja lūpām: „Atgriezieties no grēkiem" . . .

Jauna skaņa Jēzus sākotnējā mācībā bija tikai doma par noliktā laika piepildīšanos un Dieva valstības tuvumu. „Laiks ir piepildīts," sauc Jēzus, „un Dieva valstība ir tuvu atnākusi! Atgriezieties no grēkiem un ticiet uz evaņģeliju." (Marka ev. 1, 12—15.).

No liela tāluma raugoties, ir grūti šodien pasacīt, kā Jēzus laikmeta biedri izprata šo aicinājumu, kā viņi pārdzīvoja šo vārdu ietekmi, kā viņi atsaucās uz to dziļāko, būtisko saturu.

Romieši, grieķi un citi, daudzie dažādo tautību ļaudis, kas Jēzus laikmetā bija sastopami Palestīnā, tādu jēdzienu, kā „grēks" nemaz nepazina. Viņu morāle un morāles izpratne bija daudz citādāka kā tā, ko atrodam Jēzus mācībā. Kā to jau agrāk norādīju, jūdu tauta, kas pirmā dzirdēja Jēzus jauno mācību, bija iestigusi rituālismā un burta kalpībā. Jēzus aicinājumu „atgriezieties no grēkiem" jūdu bauslības gaisotnē izaugušie cilvēki, varbūt, saprata nevis kā aicinājumu uz garīgu, morālisku augšāmcelšanos un pārtapšanu, bet gan kā aicinājumu uz vēl stingrāku, vēl rigorozāku bauslības priekšrakstu un ārējā, stingri formulētā, rituāla pildīšanu un ievērošanu.

Ka tas tā varētu būt bijis, par to liecina biežā un jau Jēzus darbības sākumā vērojamā nesaskaņa ar varizejiem un rakstu mācītājiem.

Marka evaņģelija 7. nodaļā mēs atrodam šai ziņā kādu zīmīgu piemēru.

(Turpinājums sekos)

tiesu

Padomijas augstākiem mili-

minētā apspriede sākas, jau-
os Vācijai Maskavā ir jau
tri izriet no jaunām instruk-
ārlietu ministrs Molotovs 14.
ovam.
orošilovs Maskavā trīs valstu
blēmai par Krievijas karaspē-
Rumāniju, kā arī par ostu
omijas jūras līci un Baltijas

von Šūlenburgs pa tālruni
ietu ministram nekavējoties
ojumu Maskavā, lai Vadoņa

Ribentrops raksta:
mās ir iespējams panākt iz-
tu izslēgt arī varbūtību, pie
u un krievu attieksmju no-
tā arī Padomju Krievijai pēc
jadzētu rēķināties ar to, ka
tijas ir nesamierināmi ienaid-
ai un arī Pad. Krievijai. Ta-
ilitāru līgumu uzkūdīt Krie-
ūsu ļaužvalstu intereses būtu,
savstarpēji neiznīcinātos rie-

Padomju Savienība ar lielu
umu par abu valstu attiek-
i tagad ticot vācu nopietnai

s pieprasa Berlīnes ārlietmi-
ētos noliegt ar Padomju Sa-
vai kaut ko tamlīdzīgu? Pie-
jāievada tiešas sarunas."
s, ļoti iepriecināts, jau nāko-
laskavu:
likumi pilnīgi sedžas ar vācu
n nolīgt neuzbrukšanas paktu
Kremļa vēlas, tad uz laiku no

uņots ar visām Hitlera pilnī-
uz Maskavu. Nākt no 19.
igā tiek parakstīts vācu un
ī pašā stundā, kad abu val-
irdzniecības līgumu Berlīnē,
uzbrukšanas līguma projektu
līgumu krievi nolēmuši pa-
adonis Hitlers, kas 26. augus-
a sākumu Polijai, paliek ne-
staļinam šādu telegrammu:

irdzniecības līguma parakstī-
un krievu jauno attieksmju

gšana ar Padomju Savienību
nospraušanu ilgam laikam uz
atkal uzņem tās politikas vir-
bijusi ražena abām valstīm.
ir nolēmusi no šīs tālejošās
visas konsekvences.
inistra Molotova kunga ie-
projektu, bet es uzskatu par
noskaidrot visus uz paktu at-

ību par papildprotokolu, pēc
sākā laika sprīdī būtiski no-
cu valstsvīrs sarunās Maska-
ldībai nav skaidrs, kādā citā
ldu protokolu varētu noskaid-

ms sekos)

ek tie paši vecie. Jaunu vīnu
raukos. Jauns vīns prasīja
dēļ arī Jēzus savu sludinā-
kas reiz bija izskanējuši arī
pām: „Atgriezieties no grē-

s sākotnējā mācībā bija ti-
laika piepildīšanos un Dieva
aiks ir piepildīts," sauc Jē-
a ir tuvu atnākusi! Atgrie-
ticiet uz evaņģeliju." (Mar-

ugoties, ir grūti šodien pa-
eta biedri izprata šo aicinā-
oja šo vārdu ietekmi, kā vi-
ilāko, būtisko saturu.
citi, daudzie dažādo tautību
ukmetā bija sastopami Pa-
i, kā „grēks" nemaz nepa-
un morāles izpratne bija
, ko atrodam Jēzus mācībā.
dīju, jūdu tauta, kas pirmā
mācību, bija iestigusi ri-
lpībā. Jēzus aicinājumu „at-
n" jūdu bauslības gaisotnē
rūt, saprata nevis kā aici-
orālisku augšāmcelšanos un
kā aicinājumu uz vēl stin-
bauslības priekšrakstu un
ilētā, rituāla pildīšanu un

ūt bijis, par to liecina biežā
as sākumā vērojamā nesa-
un rakstu mācītājiem.
7. nodaļā mēs atrodam šai
mēru.

nājums sekos)

Ugas Alberta gleznas

1964. g. Kultūras dienas Losandželosā

Edvarts Tūters

Kā vēsture rāda, nekad nevienam nav izdevies apturēt mākslas attīstību un novērst jauno mākslu. Pat, ja tādu nodomu pamatā liek tīk cēlu ideju, kā prerafaelieši to darīja: atzīstot mākslu tikai līdz Rafaelim, un noraidot visu, kas radīts pēc tam. Šķiet, ka līdzīgus nodomus auklē arī mākslinieks Uga Alberts. Ka pamats tā domāt, liecina arī mākslinieka izteiktās domas šo rindu rakstītājam Sietlas latviešu dziesmu svētku laikā. „Es gribu gleznot latviskas tēmas, cik vien tas iespējams, un to es nevaru izdarīt ar abstraktās mākslas palīdzēkļiem."

Šo atziņu viņš teica, pārmetot man pūles aizstāvēt abstrakto mākslu. Tomēr būtu liela kļūda pieņemt, ka latviskā gleznieciba sastāv tikai no latviešu etnogrāfijas sižetiem — tautas tērpiem un nacionāliem notikumiem, kā Līgo svētku svinēšana utt. Ir zināms, ka paši tautas tērpi, neskatoties uz to vecumu, ir savā laika starptautisku tērpu pārveidojums vietējā garā. Un šodien ir labi zināms, ka visa modernā māksla, ieskaitot abstrakto, ir loti lokāla izteiksmes zīmē — vai nu tas ir nacionālais, vai kāds personiskais elements. Piemēram, Pikaso ir spāniskāks kā jebkurš cits spāņu gleznotājs. Iemesls tam ir apstāklis, ka mākslas izteiksme tiek nojausta cilvēka saprāta zemapziņas plāksnē. Tamdēļ tīri dabiski, ka tai jāizteic vissmalkākās nianses cilvēka nojautā. Un cilvēka zemapziņa ir bez šaubām noteikta no vides apstākļiem: kā nacionāla, rasiskā, klimatiskā u. c.

Šī īsā raksta apmēri neatļauj tālāku analizi, kas ir latviešu nacionālās mākslas īpatnības. Tiem, kas izstādi redzēja, nebūs daudz jāsaka, kāda ir Alberta gleznieciba. Par pārsteigumu man, jauna, apdāvināta māksliniece — gleznotāja, kas studējusi šai zemē, paklusu jautāja — vai patiešām tā kādreiz Latvijā gleznoja? Un es teicu — jā, atcerēdamies Purviti, Rozentālu un visas tās skolas sekotājus.

Tas ir impresionistiskais realisms tiem, kam patīk klāsificēt lietas. Kad brūni silto toņu gleznieciba ienāca jaunas idejas — impresionistu krāsu toņu atklājumi — siltie, aukstie un papildus krāsu toņi, kas biežī skatītājam bija jāsajauc ar savu aci, atrodot piemērotu skatīšanas attālumu.

Alberta brūno toņu iekštelpas izskatās senatnīgi vecas. Apbrīnošanas vērta ir viņa māka gleznot cilvēka ķermeni. Es nevaru iedomāties nevienu citu mūsu dienu latviešu gleznotāju, kas var uzgleznot tik skaistu cilvēka miesu. To nemazina dažu roku neveiklais gleznojums.

Alberta akvareļu gleznojumi (īpaši ēkas) — izcili labi. Un daži jāpieskaita pie labākiem kas latviešu akvareļu gleznieciba jebkad uzgleznoti. Zēl, ka viņš akvareļiem nav veltījis vairāk laika.

Tomēr jaunākos darbos mākslinieks nojauš citas izteiksmes iespējas — gan krāsu, gan formas veidā, pielietojot daudz zīlo un mēļo toņu. Arī formu glezno ekspresīvi brīvi. Kā īpašs pārsteigums jāmin viņa nelielā glezna Nenosauktā, kas ir pilnīgi abstrakta. Tā gleznota mir. šodien bez 50 gadu nokavēšanas.

amerikāņa Jacksona Pollocka nās.

tehnikā. Ja arī gleznā neko citu nerāda kā radniecību starp brīvi krītošiem krāsu pilieniem un mākslinieka krāsu toņu izvēli, tad tomēr tā ir liels notikums viņa attīstībā.

Nobeidzot šo rakstu, atmiņā nāk kāda Bavārijas mākslas kritiķa domas, izteiktas kādreiz par latviešu, igauņu un lietuviešu kopīgu gleznu izstādi 1947. g. Nirnbergā, Vācijā. — „Varētu domāt, šīs tautas, dzīvodamas Eiropas nomalē, ir maz skartas no Eiropas mākslas vispārējiem notikumiem, un tādēļ viņu māksla izteic daudz svaigu nacionālu mākslas elementu. Patiesībā redzam, ka viņu māksla atspoguļo visu, kas notīcis Rietumeiropā, tikai ar 50 gadu nokavēšanos."

Tātad nevar aizkavēt, bet var gan palēnināt mākslas attīstību. Bet tā kā mākslas, tāpat kā visa mērķis ir atmodināt cilvēka zemapziņu apziņas gaismā, tad arī ikviena jūtīga mākslinieka mērķis ir rādīt jauno mākslu

Arturs Damroze

LIETUVIEŠU RAKSTNIECĪBAS SĀKUMI

Lietuvieši visā pasaulē šogad atzīmē sava lielā dzejnieka Kristijona Donelaiša 250. dzimšanas dienu. Viņš dzimis 1714. g. 1. janvārī un miris 1780. g. Lietuviešu daiļliteratūras sākuma periodā Donelaitis devis ievērojamu ieguldījumu epu „Gada laiki" (Metai).

Donelaitis dzimis un darbojies Austrumprūsijā, kuŗas ziemeļu daļu tanī laikā apdzīvoja lietuvji. Kā tas no vecām kartēm redzams, lielākā daļa vietu nosaukumu Austrumprūsijā bija tādi, kuŗus varēja ieskatīt par lietuvju vai senprūšu vārdiem. Nacionālsociālistu laikos daudzi no šiem seniem vietu vārdiem ir germanizēti. Dzejnieks dzimis Lazdineļu ciemā Gumbines tuvumā. Viņš studēja teoloģiju Karaļaučū (Koenigsbergas) universitātē, pēc kam darbojās par skolotāju Stalupēnē (Stallupenen), vēlāk bijis priesteris Tolminkienē (Tollmingkenen), Goldapas apriņķī, kur viņš darbojās 37 gadus līdz savai nāvei.

Viņa draudzes locekļu lielākā daļa bija lietuvieši. Šo zemnieku dzīvi, viņu darbus dažādos gada laikos, viņu paražas, prieku un bēdas dzejnieks-priesteris iemūžinājis savā episkā dzejā. Šī dzeja savas augstās literārās vērtības dēļ ir ieskatāma par lietuviešu klasiskās literatūras meistardarbu.

„Gada laikus" publicēja pēc dzejnieka nāves tikai 1818. g., pie kam šis darbs vienlaicīgi parādījās arī vācu tulkojumā. Šī darba gleznainās valodas dēļ ievērojami vācu valodnieki atkal tulkoja epu vācu valodā — A. Sleichers 1865. g. un G. Neselmans 1869. g. Četurto reizi šo epu vācu valodā pārtulkoja L. Passarge 1894. g. „Gada laiki" tulkoti arī latviski, poliski, krieviski un pa daļai angliski.

Lietuviešu apvienība brīvajā pasaulē izsludinājusi 1964. g. par Donelaiša gadu. Katrā lietuviešu kolonijā paredzēts rīkot Donelaiša piemiņas brīžus.

Donelaiti piemin arī okupētajā Lietuvā. Viļņas valsts bibliotēkā atvērta Donelaiša piemiņas izstāde, kuŗā savākti visi viņa darbu izdevumi, autora biogrāfiskie dati, senas kartes, plāni un citi dokumenti, kas liecina par minētā apgabala lietuvisko raksturu. Daudzi krievi tagad varēs pārliecināties, kas īsti tagadējais „Kaļiņingradas apgabals" ir bijis, ko viņi tagad kolonizē. Izstādē redzama vieta ierādīta „vācu kolonizātoriskai politikai Austrumprūsijā". No karšu redzams, ka territorija, kuŗā valdījusi lietuviešu valoda, sniegusies gandrīz līdz Prēgeles upei. Viļņas izstādē redzami arī no Karaļaučū valsts archīva ieguītie dokumenti.

Edvarts Tūters

CEĻI

Visi ceļi melni —
Ko man svešums klāj,
Gadu miglai pāri
Tie vairs nepamāj.
Savas puses skatos —
Turpu ilgas slīd...
Kur tie baltie ceļi —
Kam tie tagad spīd?
— Gadu miglai pāri
Krusti paceļas;
Visi ceļi tagad
Ved pie Golgatas.

DZIMTENES SAULES ŠE NAV

Maigi zied sarma uz kokiem.
Saule to pārlej ar zeltu...
Nirb un vizuļo viss.
Kā ēna—tumšs,apmācies stāvu—
Dvēselē saules vairs nava,
Pazaudēta tā sen.
Sauju ar dzimtenes zemi
Ņemu trimdā sev līdz,—
Dzimtenes saules še nav.

Latvju tautiskos tērpus un rotas skatīs pasaule

Filmēšanas darbi filmai, ko uzņem filmoperātors V. Lēmanis Vācijā ar nosaukumu „Latviešu trimdas panorama" tuvojas noslēgumam. Hamburgā Lēmanis uzņēma filmas pēdējo daļu, filmējot latvju rotas, tautu meitas un Hamburgas, Hanoveras un Lībekas apvienotos koŗus. Filmu daļēji pārraidīs arī vācu televīzijas stacijas. Filma attēlo latviešu dzīvi trimdā Vācijā, ietverot visus trimdas dzīves svarīgākos notikumus, latviešu iestādījumus un sabiedriskos darbiniekus viņu pienākumu izpildīšanā. Starp citu skatītāji redzēs latviešu ģimnaziju Minsterē, invalīdu namu Bērzaine u. c. Filma ilgs ap vienu stundu, un Lēmanis ar to pirmo reizi rādīt nākošā Latviešu centrālās padomes sesijā, pēc kam vairākas filmas kopijas apceļos pasauli.

KAMERMŪZIKAS UN TAUTASDZIESMU ZĪMĒ

Lilija un Imants Gleške koncertēs Toronto 19. martā

Mākslinieku pāri, kur abu dzīves biedru profesijas pieder mūzikas laukam, nav retums. Visi būs droši dzirdējuši par Felicitu un Jāni Kalējiem, pazīstamāko latviešu duetu vijoles un klavieru ansamblī, tāpat par Irēni un Alfredu Dunkeļiem, līdzīgā branžā. Dziedoņu un klaviernieku laulībās atrodam Mildu Grimmu —Štrausu un Hugo Štrausu, tāpat Elvīru Āroni un Eiženu Freimani, tagad Austrālijā. Dziedones un vijolnieka mūža derība šķiet retāka parādība, taču tādu atrodam Lilijas un Imanta Gleškes personās, kuŗus dzirdēsim kopējā koncertā, ceturtdien 19. martā Unitarian Church auditorijā. Koncertu rīko Toronto latviešu koncertapvienība un tas ir skaitā trešais šajā sezonā.

Lilija un Imants Gleške

Lilija Gleške, dzidra koloratursoprāna īpašniece, latviešu sabiedrībai visvairāk pazīstama kā latviešu etnografisku uzvedumu sacerētāja, režisore un līdzdalībniece. Viņas uzvedumi redzēti arī amerikāņu televīzijā un Klīvlendas latviešu dziesmu svētkos viņas vadītais senlatviešu kāzu uzvedums izpelnījās īpaši lielu ievērību. Bet tikpat mīļa māksliniecei arī dziedāšana, it īpaši latviešu tautas dziesma. Tās izpildījumā L. Gleške sniegusi jau atzīstamu meistarību un mūzikas kritiķis J. Kalnietis par viņas tautas dziesmu atskaņojumiem izsaucas: Lieliska interpretācija. Paraugs, kā jādzied tautas dziesma, ar kādu rūpīgu un pietāti jāapmīļo šī mazā pērlīte".

Vijolnieks Imants Gleške vijolspēli mācījies Latvijas Konservatorijā pie prof. Noriņa, vēlāk Vācijā pie prof Preisiga un Toskanīni koncertmeistara Mitšakova. Agrāk spēlējis Rīgas Radiofona simfoniskā orķestrī, tagad Indianapoles Simfoniskā orķestrī. Kamermūzika I. Gleškem a'laž bijusi sirdslieta un šajā koncertā, kopā ar Veru Leinveberi, tas atskaņos Brāmsa Sonāti A-dūrā un T. Ķeniņa vijolsonāti. Pēdējo kanadiešu vijolnieki vairākārtīgi atskaņojuši radiofonā, taču I. Gleške ir pirmais latviešu vijolnieks, kas techniski sarežģīto skaņdarbu nesis arī latviešu klausītājiem. Lilija un Imants Gleškes duetā, ar V. Leinveberi pie klavierēm, atskaņos arī Mocarta ārijas un latviešu tautas dziesmas, kādas oriģinālā apdarē vijolei un balsij devuši E. Melngailis un J. Mediņš. Novitāte šajā koncertā būs T. Ķeniņa abiem mākslinieciem īpaši veltītais tautas dziesmas duets soprānam un vijolei „Rudenī beitīties rubināja", klavieru pavadījumā.

DZIESMU SVĒTKOS HAMBURGĀ 500 DZIEDĀTĀJU

„Eiropas latviešu dziesmu svētos, kas notiks Hamburgā 6., 7. un 8. augustā, piedalīsanās būs daudz lielāka kā sākumā bija paredzēts," atzinās šo dziesmu svētku virsdiriģents komponists Alberts Jērums. „Līdz šim pieteikušies šādi koŗi: Daina no Toronto ar 19 dziedātājiem; Latviešu biedrība Hamburgā ar 22 dziedātājiem; Lejassaksijas dziedātāju grupa — 14 dziedātāji; Latviešu kara invalīdu dziedātāju kopa Hanoverā — 19 dziedātāju; Libekas latviešu dziedātāju kopa — 12 dziedātāji; Vestfoļenas latviešu jaukts koris — 29 dziedātāji; 8252. latviešu darba rotas koris Manheimā — 24 dziedātāji; Memingenas latviešu jaukts koris — 25 dziedātāji. Tik daudz no Rietumvācijas. Tad loti dzīva atsaucība ir Zviedrijas latviešu starpā. Stokholmas jaukts koris piedalīsies ar 45 dziedātājiem; Vestmanlandes koris ar 28 dziedātājiem; Lundas latviešu koris ar 22 dziedātājiem un Gēteborgas latviešu koris ar 33 dziedātājiem."

„Liels skaits koŗu brauks arī no Anglijas," uzsvēra Dziesmu svētku virsdiriģents. „Londonas latviešu koris piedalīsies ar 30 dziedātājiem; vīru koris Daugava ar — 17; Bradfordas sieviešu koris ar 13; Koventrijas jaukts koris ar 26 dziedātājiem; Notinghamas jaukts koris pieaudzis kopkorim 18; Zuikas vīru koris un Korbijas sieviešu koris kopā 32 dziedātājus; koris Dzintarzeme — 19 dziedātājus; Gaiziņš — 11 dziedātāju; koŗa „Dziesmu varā" kopa 4 dziedātāji. Pavisam līdz februāŗa beigām ir pieteikušies 494 dziedātāji. Taču daži koŗi, kuŗi arī gatavojas, piemēram Minsteras latviešu koris, vēl nav pieteikušies. Tādā kārtā dziedātāju skaits sniegsies pāri 500."

Kā virsdiriģenti Eiropas dziesmu svētkos aicināti komponists Alberts Jērums un komponists Helmers Pavasars. Bijis plānots arī trešais no Amerikas Savienotām valstīm, bet tā ierašanās atkarīga no Diesmu svētku budžeta, kuŗš, sakarā ar koŗa dalībnieku skaita pieaugumu, pieaudzis par apmēram 800 mārciņām. Katra dziedātāja un tautas deju koŗu dalībnieka izmitināšana maksās 4 mārciņas.

Tautas deju priekšnesumus sniegs ap 100 tautas deju koŗu dalībnieku no Anglijas un Vācijas.

Dziesmu svētku ietvaros vēl ietilpst Jaundarbu vakars, kuŗa

(Nobeigums 8. lpp.)

(32. turpinājums)

Ar Konrādu Ronalds sadraudzējās drīzi. Ronaldam nekad nebija agrāk laimējies sastapties ar tik izglītotu cilvēku, kāds bija Dr. Makets, un tāpēc viņš tā sabiedrību vērtēja sevišķi augstu. Sākumā Konrāds slimnieku gan drusku nobiedēja, bet vēlāk visu atkal izlīdzināja.

Dabūjis zināt ārsta spriedumu, Konrāds nogaidīja, kad Ronalds istabā palika viens, un tad sāka to prātīgi un apdomīgi sagatavot nenovēršamajam liktenim.

— Jā, jā, — Konrāds šūpoja bēdīgi galvu, — tā tā. Ar to pašu jau tad jums arī būs, laikam, jāaiziet. Es atceros, mans brālēns — lai Dievs mielo viņa dvēseli — arī kā saslima, tā vairs necēlās. Izdila cilvēks acīm redzot. Kā svecīte. Dega, dega — un skaties, nav vairs. Visu mūžu bija krājis un taupījis, un kam tas tika? Nevienam. Kamēr dzīvs bija, neatļāvās sev nekāda prieka. Kādreiz teicu: iedzersim, papriecāsimies. Nē. Visu tik uz banku. Tā aizgāja cilvēks, — ne pašam bijis prieks dzīvot, ne citu tika iepriecinājis. — Bet jūs jau tāds neesat. Jūs eat no cita koka. Jūs zināt, ka savs laiks naudu taisīt, savs laiks izdot.

Ronaldu Konrāda runa satrauca.

— Vai tad — ē — jūsu brālēnam arī bija cūciņas?

— Vai dieniņ! Kas viņam viss nebija! Šākās ar tādām kā zobu sāpēm, tad uznāca es nezinu kas, un beidzot no cilvēka nekā vairs pāri nepalika. Kā mēdz teikt — tāda čupiņa un divas zilas acis. Un beidzamā galā skatījās uz visiem tā žēli, sak', ja vēl otrreiz varējis dzīvot, tad gan būtu zinājis ar naudu citādi darīties. Es vēl viņam skaidrības labā pārprasīju: nu, vecais puika, teicu — nebūtu tagad īstā reize ieņemt vienu spēka dzērienu? Bet tad jau bija par vēlu; visu naudu bija aizlicis bankā un vairs klāt netika. — Jūs tak savu naudu bankā netu-rat?

— Kur tad. Man taču cilvēkiem algas jāmaksā!

— Nu jā, — Konrāds piekāpās, — tikdaudz jau gan. Bet pārējo jūs gan bankā neatstājiet. Padomājiet: ja jums notiek tāpat kā manam brālēnam — kā tad lai bēres izriko? Kad nomirst, tad bankās uzreiz aptur visas izmaksas.

— To es zinu.

— Nu, lūk. Tāpēc labāk jau pie laika lieciet, lai brīvo naudu jums atsūta šurp. Man jau vienalga, bet es runāju jūsu labā. Tāpat, ja jums slimības laikā ienāk prātā kaut ko nopirkt — es jums labprāt pagādātu — vai tāpat uznāk kāda vajadzība pēc naudas . . . Jūs ko teicāt?

Jautājums nāca negaidīts, un Ronalds gandrīz vai satrūkās.

— Nē! Kāpēc?

— Tāpat — likās, ka jūs ko teicāt. You sure, ka jums nekā nevajag?

Izskatījās, ka Konrāds būtu tieši nelaimīgs, ka nekādi nevar Ronaldam pakalpot.

— Paldies, nē. — Jūs visi pret mani tik laipni . . .

— Ronaldam gandrīz vai asaras saskrēja acīs.

— Ak nu, — Konrāds augstsirdīgi atmeta ar roku, — katrs jau dara, ko var. Gribas jau cilvēkam palīdzēt.

☆

Pirmdienas rītā Ronaldu atmodināja vieglu soļu dipoņa gaitenī. Bija vēl tumšs, bet fosforizētā pulksteņa cīparnīca rādīja, ka jau tuvu pusē septiņiem. Mājinieki, tātad, sāka gatavoties darbam. Soļi atgriezās, un istabas durvis lēni, uzmanīgi sāka vērties vaļā. Tad pavērto durvju šķirbā pret gaismu gaitenī kļuva redzams Elīnas siluets.

Ronalds mirkli šaubījās, vai izlikties aizmigušam, bet tad iedomāja, ka jaukāk būtu dzirdēt Elīnu runājam, un viņš gultā strauji sagrozījās. Nācēja kustību pamanīja un durvis atvēra droši.

— Jūs jau augšā? — viņa pusbalsī jautāja. — Piedodiet, ka nepieklaudzināju, domāju, ka vēl guļat. Man te jāpaņem dažas lietas . . . vakarā aizmirsu . . .

— Bet tā taču jūsu istaba! — Ronalds aizrādīja. — Kas jums ko atvainoties?

— Tagad tā ir jūsu. — Elīna kravājās pa atvilktni un cilāja dažus rožaini gaisīgus apģērba gabalus. Ronalds līdz šim tos bija redzējis tikai lielo veikalu skatlogos. Parasti viņš no tādiem bija kautrīgi novērsies, bet Elīna izturējās tik brīvi un vienkārši, ka Ronalda vaigā — cik no tā vispār bija redzams — kauna sārtums izzuda.

Atradusi meklēto, Elīna paņēma no skapja lindrakus un gribēja doties ārā, bet ejot gar Ronalda gultu apstājās.

— Ronald . . . — viņa pieliecās un klusinātā balsi runāja, — jūs mani dzirdat?

— Es? Jā! — Ronalds pagrieza galvu uz Elīnas pusi; grozīšanās radīja sāpes un Elīnas tuvums paātrināja sirds darbību, bet tik jaukas sajūtas kā pašreiz Ronalds nekad nebija pārdzīvojis. — Jā?

Viņš bija sācis čukstēt, lai gan istabā bez Elīnas neviena nebija.

— Es priecājos, ka jūs atbraucāt.

Ronalds juta, ka atkal nosarkst. Šoreiz aiz laimes.

— Paldies . . . Jūs esat tik laba . . .

— Ak nu! Pret citiem es tāda nemaz neesmu.

— Pret citiem ne? Kāpēc . . . kāpēc tad . . . Ronalds neuzdrošinājās jautājumu pabeigt.

— Tāpēc, ka jūs esat citāds. Jūs esat — kā lai to saku? — tāds . . . tāds . . .

Elīna nepaguva izrunāt līdz galam, jo istabas durvis pēkšņi parādījās Konrada samiegojusies seja.

—Elīna? Tu jau biji vannas istabā?

— Nē, vēl ne! Neej! Laid mani pirmo!

Elīna uzsmaidīja Ronaldam un aizsteidzās. Ronalds vēlēja Konrādam nelabu galu.

Promejot Elīna tomēr vēlreiz pavēra durvis.

—Uz redzēšanos! Un esiet rātns un dariet kā ārsts pavēlējis. Es jūs gribu drīzi redzēt pavisam veselu.

Ronalds nepatapa atbildēt, kad durvis atkal aizdarījās un Elīnas cirtotā galva pazuda viņa skatam.

Nopūties Ronalds aizvēra acis un redzēto mēģināja nostiprināt atmiņā.

Ilgi viņš tomēr nedabūja sapņot, jo ienāca Bangas kundze un ienesa paplāti ar ēdamo — šķidru auzu tumi un glāzi ar pienu.

Ronalds saviebās. Doma par ēšanu viņam pašreiz likās pretīga. Bija grūti norīt pat siekalas, kur nu vēl ēdienu.

Bet Bangas kundze neatlaidās, un Ronaldam bija vien jāpilda pavēle — visu izdzert un apēst līdz pēdējam pilienam.

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 18 Murellen Crs, Toronto 16, Ont., tālr. PL 9-8076.

Sestdien, 21. martā, plkst. 7 vakarā Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu telpās viru koŗa Viesturs koncerts. Diriģents J. Barušs, piedalās P. Geistauts un V. Leinvebers.

Atlikums par labu TLB Sestdienas skolai.

O Sakarā ar plkv. O. Kalpaka piemiņas dienu svētdien, 8. martā, korporāciju kopas pārstāvji ar kalpakiešiem un citiem kaŗa veteŗāniem bija pulcējušies Jorkas kapsētā, lai godinātu mūžībā aizsaukto bij. brīvības cīnītāju varonību.

Pie kalpakieša J. Dreimaņa kapa ziedus nolika un atceres vārdus teica korporāciju kopas seniors A. Vanags, kalpakietis plkv. K. Tirzītis, DV Kanadas valdes pārst. U. Maksiņš un aizgājēja dzīvesbiedre. Pie mūžībā aizsauktā leģiona cīņu līdzgaitnieka kapt. J. Purmaļa kapa ziedu vēlu nolika DV Toronto nodaļas pārst. O. Kļavenieks.

Skaists bija bridis, kad sniega pārslām krītot, kapsētu piešalca klusas lūgšanas un atceres vārdi aizsaulē aizgājušo cīnītāju piemiņai.

O Sakarā ar aizvadīto DV Kanadas delegātu sanāksmi DV Toronto nod. valde ir ļoti pateicīga vanadzēm par nenogurstoso darbu delegātu cienasta gatavošanai. Tāpat arī Kanadas DV teātŗa aktieŗiem Intai Purvai, H. Miķelsonam, R. Purvam un J. Briedim par sadraudzības vakaram veltīto programmu. Daudz pateicības pelna arī plkv. O Kalpaka atceres vakara programmas dalībnieki, tālā ceļa mērotājs K. Tirzītis, dzejniece Velta Toma, pianiste Aina Zemdega, baritons Alberts Vītols. Tāpat arī kalpakiešu pārst. K. Tannis par sniegto atbalstu atceres vakara sarīkošanai.

O Piecdesmitgadnieks 12. martā kļūs DV darbinieks Arnolds Krūmiņš. Jubilārs dzimis un uzaudzis Bauskas apriņķa Svītenes pagastā sava tēva mājās Ozolīnos. Pēc skolas gaitām dienēja jātnieku pulkā. Bija aktīvs sava pagasta sabiedriskā dzīvē, piedaloties aizsargu organizācijā, dzedot korī un spēlējot teātri. Kā latviešu leģiona cīņu līdzgaitnieks pārstaigājis Krievijas un Vāczemes kaujų laukus. Gūsta dienas pavadīja Zedelghemā, bet no tā izkļūstot, vēlāk iesaistās amerikāņu sardžu rotas dienestā Gīsenē. Izceļo uz Angliju, kur ir aktīvs DV organizācijas darbā un dzied korī. 1954. gadā iecelo Kanadā, dodas uz Jūkonu, kur strādā raktuvēs un pēc 6 gadiem atgriežas Toronto. Šeit beidz Provincial School of Trade īpašu kursu un ir nodarbināts dzelzs konstrukcijas uzņēmumā. A. Krūmiņš aizvadītajā gadā darbojās arī DV Toronto nodaļas valdē, un viņš simpatizē latviešu jaunatnes darba sekmēšanai. Jubilejas dienā viņu sumina DV Toronto nodalas sąime.

7. martā pēc ilgas slimošanas Toronto mirusi ventspilniece Marta Ozols. Par aizgājēju sēro vīrs, dēli, vedekļa Kanadā un citi piederīgie Zviedrijā un Latvijā. Nelaiķi 11. martā, plkst. 11-os rītā no Rosar bēŗu nama pēdējā gaitā uz Jorkas kapiem izvadīs māc. Ad. Čops.

O Toronto mākslas galerijā pašreiz notiek divas izstādes, kurās uzņemti arī latviešu mākslinieku darbi. Ontario mākslinieku biedrības (Ontario Society of Artists) gadskārtējā izstāde novietota apakšējā stāvā un tā turpināsies līdz 30. martam. Tēlnieks A. Kopmanis, kas nesen uzņemts par biedru, piedalījies jau 6 reizes kopā ar 8 darbiem, bet šogad viņš piedalās pirmo reizi kā pilntiesīgs biedrs. Starp viņa uzņemtiem darbiem ir bronzas skulptūra „Dusmīgās bruņas" un akmens skulptūra „Galva" (pašportrets), kuŗas foto kopija ievietota arī izstādes katalogā. Gleznotājs E. Dzenis izstādē piedalās pirmo reizi un no viņa darbiem uzņemts pastelis „Dejotājas sēž".

Otrā izstāde novietota augšējā stāvā un tā ir Pad. Savienības grafiskās mākslas pelojošā izstāde. Arī tur atrodami divu latviešu vārdi: Aleksandrs Junkers rāda kokgriezumu — asējumu „Klusā daba", bet Arturs Apinis — „Latvijas kolchoza motīvs", kas gan minēts izstādes katalogā, bet izstādē nebija izstādīts.

O Mākslinieku biedrības „Color and form" gadskārtējā izstāde paredzēta universitātes Hart House telpās no 23. aprīļa līdz 26. maijam. Tajā piedalās vairāki Toronto latviešu mākslinieki.

O TLB ŗiko J. Benjamiņa uzņemtās filmas Zemūdens dzīve demonstrējumu ar paskaidrojumiem. Izrāde notiks 15. martā, plkst. 2 dienā, centrālās YMCA's telpās, 40 College ielā.

O Sv. Jāņa ev. lut. draudzes dievnama telpās, 200 Balmoral Ave., māc. A. Lūsis referēs par tematu „Vai jūdi vainojami Jēzus notiesāšanā". Referāts paredzēts 12. martā, plkst. 8 vakarā.

O Latviešu studentu kopas hokeja sacensības ar igauņu studentiem šoreiz beidzās ar latviešu uzvaru 7:5.

O Toronto universitātes Hart House bibliotēkas komitejā ievēlēts arī medicīnas students Āris Slesers. Bibliotēkas komiteja starp citu izvēlas arī žurnālus un citus materiālus studentu lasītavai, kādēļ latvieša līdzdalība tur ļoti vēlama.

O Latviešu studentu kopas nodoms atjaunot Latvijas universitātes kori „Dziesmu vara", šķiet, varēs īstenoties jau tuvākā laikā. Pirmā interesentu sanāksme bija pulcinājusi 30 dalībniekus, kas noklausījās farmaceites E. Galdiņas referātu par mūsu universitātes kori un vēlāk izmēģināja arī dažas dziesmas diriģenta V. Rundāna vadībā.

O Baltijas tautu federācijas vadību šogad rotācijas kārtībā pārņēma igauņi H. Kullango vadībā. Par priekšsēža vietniekiem ievēlēti T. Kronbergs, J. Simanavičus un J. Sārs, par sekretāru R. Tralla, par kasieri U. Uiska, bet par locekli Dr. M. Anisas. Revīzijas komisijā ievēlēja O. Breņķi, S. Josepaviču un L. Puritsu. Jaunā prezidija tuvākie uzdevumi būs sagatavot informātīvu grāmatu angļu valodā par Latviju, Lietuvu un Igauniju. Grāmatas sastādīšanā no latviešiem piedalīsies rakstniece Ingrida Vīksna. Uz J. Niedras ierosinājumu BTF pievienosies pašreizējai kampaņai pret antisemītiskās literātūras izplatīšanu Kanadā, to pašu attiecinot arī uz komūnistiskās propagandas literātūru. 14. jūnija sarīkojumā arī šogad centīsies izkārtot baltiešu kopīgu tēlotājas mākslas izstādi. J. Lejiņa ierosinājumā Kanadas valdībai iesniegs vairākus papildinājumus paredzētam pensiju likumam.

HAMILTONA

Otrdien, 17., un ceturtdien, 19. martā no plkst. 6 līdz 8 vakarā baznīcas apakšējās telpās pieņems lietotas vīriešu un bērnu drēbes LWA drēbju vākšanas akcijā.

GODINA SABIEDRISKU DARBINIEKU

Prof. V. Burkēvics sveic sv. Jāņa draudzes padomes priekšsēdi Ž. Rūtenbachu.

Septiņdesmit mūža gadu 10. martā piepildījās Toronto Sv. Jāņa draudzes padomes priekšniekam Žanim Rūtenbacham.

Gadiem ilgi Ž. Rūtenbachs ir bijis aktīvs un pašaizliedzīgs draudžu darbinieks gan dzimtenē, gan svešumā. Ilgu laiku viņš bijis padomes loceklis Sv. Annas draudzē, Liepājā, kur, sākot ar 1940. gadu līdz dzimtenes atstāšanai, pildījis arī draudzes prāka amatu. Sv. Jāņa draudzes padomē viņu ievēlēja pirms 10 gadiem, un pēdējo 7 gadu laikā viņš nepārtraukti pildījis padomes priekšnieka amatu.

Viņam šajā amatā esot, uzsākta arī līdzekļu krāšana dievnama iegādei, un gavilnieks redz arī sava sapņa piepildīšanos — draudzes ieliešanu pašu celtā dievnamā. Lielais mūžu un likteņu Lēmējs savam uzticīgajam kalpam devis lielu atbildības un pienākuma apziņu, dedzīgu ticību un labu veselību, kas viņam palīdzējuši sekmīgi veikt lielas draudzes vadītājam uzlikto pienākumus.

Četrdesmit septiņus gadus gavilniekam milestībā un uzticībā līdzi ir gājusi viņa laulātā draudzene Elizabete, kas sekmīgi strādājusi draudzes Svētdienas skolā, iemantodama mazo draudzes locekļu milestību un uzticību.

Žaņa Rūtenbacha mūža raženākie gadi noritējuši viņa dzimtā pilsētā, Liepājā. Tur viņš ieņēmis atbildīgus amatus, strādādams par grāmatvedi Latvijas bankā un Liepājas drāšu fabrikā.

Vēlēsim gavilniekam veselību un Dieva svētību viņa turpmākās gaitās!

NĀKAMĀS FILATELISTU SANĀKSMES TORONTO

15. martā, plkst. 2 pp. Toronto filatelistu klubs sanāks pie numismaŗa J. Grundmaņa, 923 Islington Ave., N., Vestonā; tel. 244-3244.

Mazskautu marku krājēju grupa sapulcēsies 1. aprīlī, plkst. 7 vakarā Andreja baznīcas telpās.

NĀC IEKŠĀ — ESI SUMINĀTS!

Tādu nosaukumu savam gadskārtējam karnevālam šogad bija izvēlējuši Sv. Katarīnes vanagi. Karnevāls mājīgajās Atlanta kluba telpās bija pulcinājis apmēram 35 maskas, kas piedalījās arī konkursā.

Ļoti populāra, šķiet, no televīzijas un laikrakstu uzņēmumiem noskatīta maska ir Anglijas „bīteļu" atdarinātāji. To netrūka arī šajā karnevālā, un viņi deju starplaikā sniedza savu uz ātru roku sagatavoto šī žanra priekšnesumu.

Karnevāla norises vadītājs P. Vasariņš masku godalgošanas komisijā bija aicinājis 5 tiesnešus — 2 dāmas un 3 kungus: Dr. Zariņu un Saulīti (abas no Toronto), preses fotografu J. Ligeri (Niagara), sabiedrisko darbinieku Fr. Konrādu (Sv. Katarīnes) un vienu no „Toronto tācīšiem" — Vili Ādleru. Žūrijas komisijai izšķirties par pirmo godalgu bija viegli, to vienbalsīgi ieguva pingvīns — ļoti oriģinālā tērpā ar pingvīna soļiem un kustībām — karnevāla viesiem nodemonstrēja Irma Andersone (Sv. Katarīnes). Otro godalgu ieguva Olga Make (Toronto) par masku „Rožu dārzs". 3. godalgu savā starpā dalīja četri „bīteļi" — Guna Vītola, D. Konrāde, J. Strautnieks un Māris Vītols (Toronto).

Bija arī pārsteiguma balvas kā maskām, tā pārējiem karnevāla apmeklētājiem. Vakara galvenais laimests krita torontietei Dr. Zariņai. Kā jau vienmēr, tā arī šoreiz vietējās vanadzes bija gādājušas par gaumīgu telpu un galdu dekorējumu.

Ja viesu šoreiz bija nedaudz mazāk kā iepriekšējo gadu karnevālos, tad atbilde viegli atradama, — tai pašā laikā daļa katarīniešu piedalījās vīru koŗa Viesturs koncertā Hamiltonā.

Tomēr „gali" noslēdzās labi — ar atlikumu palīdzības un aprūpes darbam. **J. Vairdotis.**

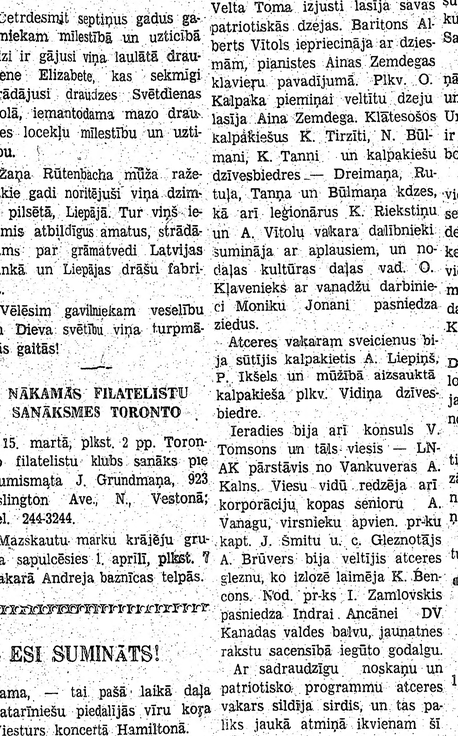

Sv. Katarīnes DV nodaļas karnevālā godalgotās maskas: priekšējā rindā 1. godalgu saņēma Irma Andersone (pingvīns), 2. godalgu —Olga Make (Rožu dārzs). 3. godalgu dalīja četri „bīteļi" — Guna Vītola, J. Strautnieks, D. Konrāde un Māris Vītols. Foto J. Ligers

DAUGAVAS VANAGU DIENĀM TUVOJOTIES

Pēdējie mēneši DV dienu rīcības komitejai ir aizritējuši aktīvā darbā, sanāksmēs izspriežot vajadzīgos priekšdarbus un individuāli īstenojot pieņemtos lēmumus. 29. februārī notika rīcības komitejas un DV nodaļu pārstāvju kopiga apspriede un 7. martā komiteja piedalījās DV Toronto nodaļas paplašinātā valdes sēdē. Tā kā šo dienu izkārtošana atrodas DV Toronto nodaļas ziņā, arī turpmākās apspriedēs rīcības komiteja sadarbosies ar nodaļas valdi. Vērtējot padarīto, tagad var atzīt, ka svarīgākās problēmas ir atrisinātas, visi lielākie sliekšņi jau pārkāpti, un DV dienas veidojas īsti iespaidīgas un vērtīgas.

Gleznotāja Margarita Kovalevska lūdza, lai technisku apstākļu dēļ viņas izstādes sarīkošanu atliktu līdz rudenim, tādēļ DV dienu sākumā, 17. aprīlī atklās vietējo kaŗavīru paaudzes mākslinieku darbu izstādi, kas ilgs vienu nedēļu. Šīs izstādes izkārtošana atrodas A. Civžeļa pārziņā.

Šai pašā datumā notiks latviešu jautro tautasdziesmu vakars, kuŗu veido latviešu jaunatnes organizācijas J. Ķeniņa vadībā. Raibajā programmā varēsim noklausīties modernām melodijām pielāgotus latviskus dziesmu tekstus un pēc tam dejot līdz sarīkojuma beigām. Šī sarīkojuma atlikumu Daugavas vanagi dāvina latviešu jaunatnes organizācijām savu dalībnieku nosūtīšanai uz jaunatnes vadītāju kursiem, kas vasarā notiks Sav. Valstīs.

18. aprīlī Selonijas kausa izcīņā sacentīsies Ņujorkas Raktes un Toronto DV basketbolisti. Un sacīkšu vadītājs R. Kadiķis ir pieteicis arī jaunatnes basketbolistu sacensības.

Uz DV dienām tiek gaidīti viesi no tuvienes un tālienes. Un sestdienas pēcpusdienā būs izdevība noskatīties Lilijas Gleškes sarakstīto un iestudēto Latviešu seno kāzu paražu uzvedumu. Par šī sarīkojuma priekšdarbu izkārtošanu gādā A. Kalviņš.

Vakarā Kolumbus zālē notiks DV dienu lielā balle. I. Zamlovskis ar palīgiem un palīdzēm jau rūpējas, lai tajā netrūktu ne jautrības, ne atspirdzinājumu.

Svētdien, 19. aprīlī, piedalosties DV nodaļu un citu organizāciju pārstāvjiem ar karogiem, notiks Brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums.

Bet vakarā DV dienām punktu pieliks E. Krūkas vadītais DV biedru un viesu vakars.

Visu sarīkojumu saimniecisko norisi pārrauga R. Britāls ar palīgiem. Un DV dienu programmu kārto O. Kļavenieks.

MONTREĀLA

Latvijas konsulam V. Tomsonam izdevies izkārtot televīzijas raidījumu par Latviju, ko 21. martā plkst. 4,30 dienā sniegs Montreālas raidītājs CBMTP uz 6. raidceļa.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

10. martā — TLTA diskusiju ciklā Sv. Andreja b-cas telpās plkst. 8 vak. Cilvēks, metalli un modernā burvība. Lektors prof. V. Burkēvics.

13. martā — pl. 8 vak. Plkv. O. Kalpaka atceres vakars Club Kingsway, Toronto — Swansea.

14. martā — plkst. 8 vakarā Dainas koŗa koncerts Parkdale Collegiate, Jameson Ave.

14. martā — plkst. 7,30 vak. jaunatnes apvienības sarīkojums Sv. Andreja baznīcas telpās.

15. martā — plkst. 2 pp. TLB ŗīko Dr. J. Benjamiņa zemūdens dzives (tropos) filmas demonstrējumu ar paskaidrojumiem YMCAs telpās, 40 College Str.

15. martā — plkst. 15,30 Prof. Dr. B. Kokina referāts par Sv. Akvīnes Tomu 89 St. George ielā, Newman kluba telpās.

19. martā — plkst. 8.30 Unitarian bazn. zālē Imants Gleške (vijole) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā

21. martā — plkst. 7 v. Sv. Andreja b-cas sarīk. zālē Viesturа koŗa koncerts; solists P. Geistauts, pie klavierēm V. Leinvebere. Atlikums par labu TLB Sestdienas skolai.

4. aprīlī — plkst. 8 vakarā Sportistu balle Igauņu namā, 958 Broadview Av.

4. aprīlī — DV teātris Kanadā izrādīs M. Ziverta Kurrpurrū Jarvis Collegiate.

5. aprīlī — A. Valvodes garīgu koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā.

11. aprīlī — I Latv. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja basnīcā.

25. aprīlī — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē DV teātris Kanadā izrādīs „Sarkangalvīte".

26. aprīlī — plkst. 3 p .p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.

2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Cikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.

3. maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.

8. maijā — plkst. 8,30 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres vakars ar ciņu līdzgaitnieka O. Perro referātu DV namā.

9. maijā — prof. Jāņa Mediņa 60 darba gadu un Ludmilas Sepes 25 gadu atceres koncerts.

15. maijā — plkst. 8 vakarā Maija balle „Kādreiz maijā" Ungāru zālē, 245 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojumā.

16. maijā —plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie kritušo karaviru piemineklja Saulainē.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

5. septembrī — Kanadas DV salidojums ar šaušanas sacīkstēm, sporta spēlēm un zaļumballi Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums

SV. KATARĪNES

14. martā — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M.M. kluba balle.

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
3210 VICTORIA AVE., APT. 16.

REKSTAMMAŠINAS
par visizdevīgākajiem cen
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Fenrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel: 463-2667

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

17. aprīlī plkst. 19.00 — Kaŗavīru paaudzes mākslinieku gleznu izstādes atklāšana DV namā 123 Huron ielā.

17. aprīlī plkst. 19,30 — Jauniešu dziesmu un deju vakars Ungāru namā — 245 College St.

18. aprīlī plkst. 12,00 — basketbola sacīkstes. Selonijas kausa izcīņa: Ņujorkas Rakte — Toronto DV. Jaunatnes basketbols — Jarvis Collegiate sporta hallē, 495 Jarvis St.

18. aprīlī, plkst. 17,00 — Latviešu seno kāzu paražu uzvedums Northern Secondary School, 851 Mt. Pleasant Rd. (Z. no Eglinton).

18. aprīlī, plkst. 20,00 — DV dienu lielā balle — Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

19. aprīlī — Brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums.

19. aprīlī — DV biedru un viesu vakars.

Dzī

Skolotāj macīšana un

Dzīvojot saulainā Kalifornijā, esam raduši meklēt ēnas un arī atzīmuši, ka, ēnā stāvot, vislabāk var pārredzēt saules apmirdzētos laukus un arī to, kas veidojas ēnojumos.

Pievēršot saules neapžilbinātō skatu tieši latviešu skolas druvai, dažkārt šķiet, ka tā stāv vientuļa, it kā sabiedrības atstāta, ka tur galvenokārt strādā vairs tikai sirmi skolotāji. Visa dzīve viņiem skrien gaŗām, un pārējie uz tiem noskatās ar skumju smaidu, domājot, ka šie sirmie skolotāji darbu dara tikai aiz veca paraduma, lai apmierinātu īpaši sevi un kaut šķietami būtu savā vecā nodarbošanās romantikā.

Kādu jaunu latvieti, kas šeit, ASV, ieguvis skolotāja tiesības, gribēju pierunāt, lai viņš nāk strādāt arī latviešu skolā, bet viņš man atbildēja:

„Kāpēc gan man par brīvu sestdienās būtu jāstrādā tik nepateicīgs darbs? Tas jau pat sabiedriski tiek vērtēts zemāk par kuŗa katra biedrības darbinieka, sportista un pat marku krājēja darbošanos. Vispārīgi, presē un runās, skolotāju darbs tiek cildināts, bet skolotājs kā persona reti kad saņem atzinību un pelnīto sabiedrības uzmanību. Cik gan ir skolotāju, kuŗu darbs tiek atzīmēts presē kaut vai viņa izcilākās mūža dienās. Presē gan virknējas rindu rindām dažādu organizāciju locekļu sejas jubileju gadījumos, kur atzīmēti dažādi sīki nopelni un panākumi personīgā dzīvē. Tas rada skepsi pret nopietnu darbu. Jā, kāpēc gan labāk neiet pa sestdienām makšķerēt, medīt, sportot, vai pelnīt naudu Eiropas ceļojumam? Aizbrauksi uz Eiropu, izvilksi liķu zivi, nošausi buku, pārlēksi pār kārti, ir drošas izredzes ar visu ģimi tikt avīzē citiem par priekšzīmi un apbrīnošanu."

Maz šo jaunekli iespaidoja norādījums par kalpošanu savai tautai aiz idealisma tās pašreizējos grūtos apstākļos.

Ar šo piemēru gribēju pasvītrot, kādas grūtības un šķēršļi ir jauno skolotāju piesaistīšanā, un ka šī ir viena no svarīgākām problēmām, lai nodrošinātu sekmīgu latviešu skolu darbu. Jāatzīst, ka ar idealismu vien latviešu skolu darbu ilgi nevarēsim nodrošināt. Ideālistus šinī zemē neaudzina.

Tāpat valsirdīgi jāatzīstas, ka mēs, vecie skolotāji, esam tomēr no „cita rauga" nekā bērni, kas auguši šīs zemes apstākļos un vidē. Vai nu mēs katrs pašī spējam vai nespējam to atskārst, bet īstu un pilnīgu kontaktu ar tagadējiem skolas bērniem tomēr reti kuŗš spējam gūt. Tāpēc skolās nepieciešami gados jauni, šinīs apstākļos auguši skolotāji. Kur tos ņemt?

Ir jau mēģināts tos sagatavot kursos. Bet panākumi gaužām mazi. Pēc kursu beigšanas kursanti kā gāju putni aizlido, un tikai retais atgriežas praktiskā skolas darbā. Labākas sekmes var gūt, pieturoties pie tēvu tēvu atziņas, ka darbs dara arī meistaru. Tāpēc katram skolotājam jāizvēlas (pareizāk jāsamekle) no savu vecāko klašu audzēkņiem izpalīgs un tas praktiskā darbā, dodot arī metodiskus aizrādījumus, jāsagatavo par pilntiesīgu skolotāju. Ja šādā veidā katrs sev izaudzinās vietnieku, tad latviešu skolu darbs būs nodrošināts arī nākotnē. Nesaredzu pašreiz nekādu citu iespēju šīs problēmas atrisināšanai. Cik to spēs paši skolotāji, visu organizāciju atbalstīti, tik arī būs. Bet šīs pienākums nav vairs atliekams ne brīdi. Pašreiz skolu darbā tiek izlietotas pēdējās skolotāju rezerves, un drīz varam nonākt situācijā, ka skolas un bērni būs, bet nebūs, kas tos māca.

Otra svariga problēma ir, kā latviešu skolu mācībai pakļaut visus latviešu ijas un drau ar rezolūciju novēlušas uz tas ir ērtāk veids, kā atbi tiem un nom apziņu un pi nu. Ģimenes has un orga bērnu latvisk spēj veikt. V pienākuma r arī organizā ir gūti iepric

Daugavas V nijā 1962. g par mērķi p ģimenu bērn latviešu skol mērķis tika šī svarīgā p rā nevarētu- ganizācijas? jādara tieši uizācijām. organizāciju palikt ārpus priekšzīme būt nozīmīg visā trimdas kalībā vien dedzīgi lest nizācijās cī kal kļūtu b niem neiem lodu.

Daugavas sniegt pali las izveidoš tīti visi tie gulāro sest lēt. Vēlāk pārskaitīt tikai, ka t jo ir izaug bērni", kuŗ šu skolā bas skolas „aplaust" iekļauties

Ieteicam viešu skol sākt latvie Mājmācība Nav lielu skolai atra ņemtos 1— dāt ar 3— nāk tikai vairums g sāk sūtīt s neērti, un bez mudin nu uz sk mācības k ir nokļuvu var novēr kavē to sestdienas

Arī šis ļenu piesa stas uz s maz ieroš un skolot netrūks.

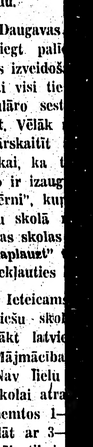

Ieguvis zi grauu ģo universitā ra (B. S universitā der ak PHI KA TA OME MA EPS reiz tur (Ph.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠINAS
par visizdevīgākajām cenām
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel. 463-2667

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

17. aprīlī plkst. 19.00 — Kaprāvīru paaudzes māksliniekiu gleznu izstādes atklāšana DV namā 123 Huron ielā.
17. aprīlī plksf. 19,30 — Jauniešu dziesmu un deju vakars Ungāru namā — 245 College St.
18. aprīlī plkst. 12,00 — basketbola sacīkstes. Selonijas kausa izcīņa: Ņujorkas Rakte — Toronto DV. Jaunatnes basketbols — Jarvis Collegiāte sporta hallē, 495 Jarvis St.
18. aprīlī, plkst. 17,00 — Latviešu seno kāzu paražu uzvedums Northern Secondary School, 851 Mt. Pleasant Rd. (Z. no Eglinton).
18. aprīlī, plkst. 20,00 — DV dienu lielā balle — Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.
19. aprīlī — Brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums.
19. aprīlī — DV biedru un viesu vakars.

DV biedru un viesu vakars.

Visu sarīkojumu saimniecisko norisi pārrauga R. Britāls ar palīgiem. Un DV dienu programmu kārto O. Kļaveniece.

MONTREĀLA

Latvijas konsulam V. Tomsonam izdevies izkārtot televīzijas raidījumu par Latviju, ko 21. martā plkst. 4,30 dienā sniegs Montreālas raidītājs CBMTP uz 6. raidceļa.

U KALENDĀRS

lē DV teātris Kanadā izrādīs „Sarkangalvīte".

26. aprīlī — plkst. 3 p .p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koru 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.
2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Čikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.
3. maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.
8. maijā — plkst. 8,30 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres vakars ar ciņu līdzgaitnieka O. Perro referātu DV namā.
9. maijā — prof. Jāņa Mediņa 60 darba gadu un Ludmilas Sepes 25 gadu atceres koncerts.
15. maijā — plkst. 8 vakarā Maija balle „Kādreiz maijā" Ungāru zālē, 245 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojumā.
16. maijā —plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie kritušo karaviru pieminekļa Saulainē.
24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru kora Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.
5. septembrī — Kanadas DV salidojums ar šaušanas sacīkstēm, sporta spēlēm un zalumballi Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē
14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums

SV. KATARĪNES.

14. martā — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M.M. kluba balle.
12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

Dzīve Savienotajās Valstīs

Skolotāji, skolēni, mācīšana un audzināšana

Dzīvojot saulainā Kalifornijā, esam raduši meklēt ēnas un arī atzinuši, ka, ēnā stāvot, vislabāk var pārredzēt saules apmirdzētos laukus un arī to, kas veidojas ēnojumos.

Pievēršot saules neapžilbināto skatu tieši latviešu skolas druvai, dažkārt šķiet, ka tā stāv vientuļa, it kā sabiedrības atstāta, ka tur galvenokārt strādā vairs tikai sirmi skolotāji. Visa dzīve viņiem skrien garām, un pārējie uz tiem noskatās ar skumju smaidu, domājot, ka šie sirmie skolotāji darbu dara tikai aiz veca paraduma, lai apmierinātu īpaši sevi un kaut šķietami būtu savā vecā nodarbošanās romantikā.

Kādu jaunu latvieti, kas šeit, ASV, ieguvis skolotāja tiesības, gribēju pierunāt, lai viņš nāk strādāt arī latviešu skolā, bet viņš man atbildēja:

„Kāpēc gan man par brīvu sestdienās būtu jāstrādā tik nepateicīgs darbs? Tas jau pat sabiedriski tiek vērtēts zemāk par kuŗa katra biedrības darbinieka, sportista un pat marku krājēja darbošanos. Vispārīgi, presē un runās, skolotāju darbs tiek cildināts, bet skolotājs kā persona reti kad saņem atzinību un pelnīto sabiedrības uzmanību. Cik gan ir skolotāju, kuŗu darbs tiek atzīmēts presē kaut vai viņa izcilākās mūža dienās. Presē gan virknējas rindu rindām dažādu organizāciju locekļu sejas jubileju gadījumos, kur atzīmēti dažādi sīki nopelni un panākumi personīgā dzīvē. Tas rada skepsi pret nopietnu darbu. Jā, kāpēc gan labāk neiet pa sestdienām makšķerēt, medīt, sportot, vai pelnīt naudu Eiropas ceļojumam? Aizbrauksi uz Eiropu, izvilksi lielu zivi, nošausi buku, pārlēksi pār kārti, ir drošas izredzes ar visu ģīmi tikt avīzē citiem par priekšzīmi un apbrīnošanu."

Maz šo jaunekli iespaidoja norādījums par kalpošanu savai tautai aiz ideālisma tās pašreizējos grūtos apstākļos.

Ar šo piemēru gribēju pasvītrot, kādas grūtības un šķēršļi ir jauno skolotāju piesaistīšanā, un ka šī ir viena no svarīgākām problēmām, lai nodrošinātu sekmīgu latviešu skolu darbu. Jāatzīst, ka ar ideālismu vien latviešu skolu darbu ilgi nevarēsim nodrošināt. Ideālistus šinī zemē neaudzina.

Tāpat valsirdīgi jāatzīstas, ka mēs, vecie skolotāji, esam tomēr no „cita rauga" nekā bērni, kas auguši šīs zemes apstākļos un vidē. Vai nu mēs katrs pašī spējam vai nespējam to atskārst, bet īstu un pilnīgu kontaktu ar tagadējiem skolas bērniem tomēr reti kurš spējam gūt. Tāpēc skolās nepieciešami gados jauni, šinīs apstākļos auguši skolotāji. Kur tos ņemt?

Ir jau mēģināts tos sagatavot kursos. Bet panākumi gaužām mazi. Pēc kursu beigšanas kursanti kā gāju putni aizlido, un tikai retais atgriežas praktiskā skolas darbā. Labākas sekmes var gūt, pieturoties pie tēvu tēvu atziņas, ka tālrbs dara arī meistaru. Tāpēc katram skolotājam jāizvēlas (pareizāk jāsameklē) no savu vecāko klašu audzēkņiem izpalīgs un tas praktiskā darbā, dodot arī metodiskus aizrādījumus, jāsagatavo par pilntiesīgu skolotāju. Ja šādā veidā katrs sev izaudzinās vietnieku, tad latviešu skolu darbs būs nodrošināts arī nākotnē. Nesaredzu pašreiz nekādu citu iespēju šīs problēmas atrisināšanai. Cik to spēs paši skolotāji, visu organizāciju atbalstīti, tik arī būs. Bet šis pienākums nav vairs atliekams ne brīdi. Pašreiz skolu darbā tiek izlietotas pēdējās skolotāju rezerves. un drīz varam nonākt situācijā, ka skolas un bērni būs, bet nebūs, kas tos māca.

Otra svarīga problēma ir, kā latviešu skolu mācībai pakļaut visus latviešu bērnus. Organizācijas un draudzes visu atbildību ar rezolūciju palīdzību it kā ir novēlušas uz ģimenēm. Būtībā tas ir ērtākais aizbildināšanās veids, kā atbildību novelt uz citiem un nomierināt savu sirdsapziņu un pienākuma nepildīšanu. Ģimenes vien bez sabiedrības un organizāciju palīdzības bērnu latvisko audzināšanu nespēj veikt. Visur tur, kur pie šī pienākuma nopietni ir ķērušās arī organizācijas un draudzes, ir gūti iepriecinoši panākumi.

Daugavas Vanagi Ziemeļkalifornijā 1962. g. rudenī uzstādīja par mērķi panākt, lai visu DV ģimeņu bērni no 5—18 g. mācās latviešu skolās. Gada laikā šis mērķis tika sasniegts. Kāpēc pie šī svarīgā pienākuma līdzīgā garā nevarētu ķerties arī citas organizācijas? Sevišķi tas būtu jādara tieši akadēmiskām organizācijām. Neviens akadēmisko organizāciju bērns nedrīkstētu palikt ārpus latviešu skolas. Šī priekšzīme un nostāja varētu būt nozīmīga, radot pagriezienu visā trimdas sabiedrībā. Jo nieklabība vien tikai būtu, ja tēvi dedzīgi iestātos un savās organizācijās cīnītos, lai Latvija atkal kļūtu brīva, bet saviem bērniem neiemācītu pat latviešu valodu.

Daugavas Vanagiem mērķi sasniegt palīdzēja Mājmācības skolas izveidošana, kuŗā tika iesaistīti visi tie bērni, kas kavēti regulāro sestdienas skolu apmeklēt. Vēlāk no tiem daļu izcēlās pārskaitīt sestdienas skolā. Zēl tikai, ka tas nav darīts agrāk, jo ir izauguši „latviski mēmi bērni", kuriem nu kauns latviešu skolā rādīties. Ar Mājmācības skolas palīdzību arī tos var „aplauzt" tik tālu, ka tie spējīgi iekļauties latviešu skolā.

Ieteicams arī citur ārpus latviešu skolām palikušos bērnus sākt latviešu skolā iesaistīt ar Mājmācības skolas palīdzību. Nav lielu grūtību Mājmācības skolai atrast skolotājus, kas uzņemtos 1—2 reizes mēnesī strādāt ar 3—4 skolēniem. Ir jāpanāk tikai stāvoklis, lai lielākais vairums ģimeņu savus bērnus sāk sūtīt skolā, tad pārējiem top neērti, un tā viens otrs jau pats bez mudināšanas atved savu bērnu uz skolu vai piesaka mājmācības kontrolei. Bet kad bērni ir nokļuvuši skolotāju rokās, tad var novērst arī šķēršļus, kas kavē to iesaistīšanu regulārā sestdienas skolā.

Arī šis „misijas darbs" — skolēnu piesaistīšana skolai — gulstās uz skolotāju pleciem. Vismaz ierosmei jāizriet no skolas un skolotājiem, tikai tad sekmju netrūks.

ULDIS JANSONS

ieguvis zinātņu maģistra (M. S.) grādu ģeoloģijā Montānas valsts universitātē un zinātņu bakalaura (B. S.) gradu St. Lawrence universitātē Ņujorkā. Viņš pieder akadēmisko organizāciju PHI KAPPA SIGMA, PHI DELTA OMEGA un SIGMA GAMMA EPSILON saimēm un pašreiz turpina studijās doktora (Ph. D.) grada iegūšanai.

V. Z.

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Čikāga nav tikai vējainā pilsēta, tanī ir arī gangsteŗi un jauniešu bandas. Ar pēdējām dabūja iepazīties ČLB jaunatnes pulciņš piektdien, 6. martā. Jauniešiem bija mītnes vakars Latviešu nama pagrabā. Kad priekšnesumi bija beigušies, jaunieši pie galdiem dziedāja tautas dziesmas. Pēkšņi pa durvīm iegāzās trīs amerikāņu padsmitnieki ādas žaķetēs. Uz pulciņa biedra J. Kārkliņa aizrādījumu atstāt mītni ieb.. cēji atsaucās ar uzbrukumu uniešiem. Aktīvākais no iebrucējiem Jānim Kārkliņam pielika pistoli pie kakla. Kārkliņš ilgi trenējies pašaizsardzībā dižskautos, un — būdams īsts latvie.. — par šādu uzbrukumu nos..aities, iezvēlis uzbrucējam, atņēmis pistoli, un ar šādu rīcību saplacinājis svešo padsmitnieku lielo dūšu. Jāpiezīmē, ka pa tam lāgam diviļ jaunieši jau pa telefonu bija par notikumu ziņojuši policijai. Pretestības pārsteigti, iebrucēji vēl kādu laiku mēģināja radīt sadursmes un uzbrukt atsevišķiem jauniešiem, bet redzot, ka jaunieši ir korekti un uzmanīgi savā ricībā, izsita nelielu logu, un aizskrēja. Ātri piebraukusi policijas patruļa panāca jaunos huligānus un nogādāja policijas iecirknī. Kā liecinieki policijas iecirknī ieradās cietušais Jānis Kārkliņš, pulciņa pr-ks Ziedonis Ķezbers un V. Kasparš.

Norūpējies par biedrības jauniešiem, kaut gan bija vēl nakts stunda, iecirknī ieradās arī ČLB priekšnieks V. Vīksniņš. Policijas izturēšanās pret latviešiem bija korrekta un uzmanīga. Aizturētie amerikāņu padsmitnieki sākumā izturējās izaicinoši, bet redzot, ka lieta nopietna, sāka apgalvot, ka viņiem ar šo notikumu nesot bijis nekāda sakara. Pierādījumi tomēr ir pietiekami, un 16. martā divus no uzbrucējiem, kuŗi ir vecāki par 18 gadiem, tiesās kriminālkārtā, bet trešo — jauniešu tiesā.

Latviešu jauniešu izturēšanās viscaur bija korrekta un pieklājīga, taču izšķirīgos brīžos — ātra un enerģiska. Čikāgas latviešiem par šiem jauniešiem atliek tikai priecāties. Lai turpmāk pulciņa sarīkojumus netraucētu svešinieki, tie notiks Latviešu nama augšējos stāvos, vajadzības gadījumā — kādam no vecākiem dežūrējot. ČLB jaunatnes pulciņā ir ap 30 jauniešu, vecumā no 14 līdz 17 gadiem.

Grūti pateikt, vai tā laba vai slikta zīme, ka šogad Čikāgā daudz jubileju, apaļu skaitļu. Vispirms jau piecpadsmit gadu ir redaktoram un žurnālistam Albertam Raidonim. Pie Čikāgas rakstniekiem vietējie lokalpatrioti pieskaita Jāni Klīdzēju, kuram arī šinī pavasarī ir piecdesmit gadu. Klīdzējs kādu laiku dzīvoja Čikāgā, un šejienes kautuvju iespaidā laikam būs radusies viņa „Dzūna". Tie paši lokalpatrioti pie čikāgiešiem kā „savu" pieskaita Jāni Šīrmani, kuŗam piepildās sešdesmit mūža gadi. Visus pārspēj nesalieka auguma un brašuma ziņā pulkvedis Pēteris Dardzāns, maijā kļūstot 75-gadnieks.

Daudz runāts, kā skaļi, tā čukstot, par Čikāgas latviešu namu. Tagad, kad Toronto tikusi pie sava, un arī Ņujorka plāno namu iegūt, pārrunas atdzīvojušās. Izrādās, ka problēmas ir vienādas. Namu, kas derētu visām vajadzībām, iegūt liedz līdzekļu trūkums. Jāizšķiras, vai domāt par lielu sarīkojumu zāli, jeb mazāku, ar blakustelpām, organizāciju sanāksmju vajadzībām. Maksājumi nedrīkst būt pārāk lieli, lai sabiedrība namu varētu uzturēt un nebūtu katru nedēļas nogali jāizīrē telpas sveštautiešiem.

Lasot ziņas par namu pirkšanām citur, jāsecina, ka arī citur tautiešiem līdzīgi ieskati. Ir droša vieta, kur pulcēties, kad vienvēlas, un neviena netraucēti. Jo vairāk latviešu kolonijām būs savi nami, — jo labāk.

Teodors Silis.

SPĒKU BRIEDUMĀ

ŽURNALISTS A. RAIDONIS — PIECDESMITGADNIEKS

Kad jautāju Albertam Raidonim, lai pastāsta savu biografiju, viņš rausta plecus. „Man tādas nav," viņš izvairīgi atbild.

Gribas oponēt. Viņam ir liell veikumi. Viņu respektē un cienī daudzi. Un — viņš nule ieiet spēka gados, vēl daudz no šī spējīgā, nopietnā žurnālista varam sagaidīt.

A. Raidonis dzimis 1914. gada 20. martā Ludzas apriņķī. Studējis tautsaimniecību Latvijā un politiskās zinātnes Amerikā, Sav. Valstīs. Dzimtenē strādājis pašvaldību iestādēs un Satiksmes ministrijas šoseju un zemes ceļu departamentā. Iesaukts armijā, cīnījies, kritis gūstā. Pēc atbrīvošanas dzīvojis bēgļu nometnē. Izskrīnēts. Vēlāk strādājis pie IRO. Izceļojis uz ASV un apmeties Čikāgā.

A. Raidoņa spalvai pieder daudzi periodikā izkaisīti raksti. Viņam ir plašs vēriens, laba valoda un nopietna pieeja izšķirīgajiem jautājumiem. Politiskos spējamos materiālus par āpcemo jautājumu. Viņš rakstījis Latvijas un trimdās izdevumos, ir arī laikraksta Latvija Amerikā ilggadīgs līdzstrādnieks. Kara laikā un gūstā daudz rakstījis karaviru izdevumos.

Apbrīnojama ir Raidoņa grāmatu krātuve. Tanī var atrast gandrīz visus trimdas periodiskos izdevumus, arī grāmatas. Netrūkst pamatīgu grāmatu par mākslu, vēsturi, politiku citās valodās.

Raidonis ir rosīgs sabiedrisks darbinieks, kopš Čikāgas un Milvoku Preses kopas dibināšanas — tās priekšsēža vietnieks. Spējīgs un noteikts sēžu vaditājs, viņš ar lielu taktu prot novērst sanāksmju ievirzīšanos nenozīmīgumā, vadot sēdes lietiški un neļaujot runātājiem aizklīst sīkumos.

Alberts Raidonis ir korporācijas Lacuania loceklis un pašreizējais globālais seniors.

K. Ķezbers

ŅUJORKA

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Nudzērsijas rajona dāmu komiteja rīko vīru dubultkvarteta Tēvija garīgu koncertu 15. martā plkst. 2 dienā Pirmajā luterāņu baznīcā, Īstoranžā, Glenwood Ave. un Eastwood ielas stūrī. Pēc koncerta kafijas galds.

Ņujorkas DV apvienības biedru kopsapulce paredzēta 6. aprīlī Jorkvilles telpās, kad gaļigi izlems arī nama pirkšanu Astorijā, Kvīnsā. Pagaidām nolīgts pirkšanas līgums, iemaksājot 2025 dolarus, bet vajadzīgs ap 40.000 dolaru liels hipotekas aizņēmums, kas apspriežams kopsapulcē.

Austrālijas viesņas Vijas Vētras baleta vakars Ņujorkā paredzēts 30. maijā. Baleta mākslinieces ASV ieradīsies jau 9. aprīlī, savu izrāžu turneju sākot rietumu krastā.

Garīgs koncerts paredzēts 26. martā Longailendā, piedalīsies baritonam V. Gedulim, čellistam Dz. Treimanim un ērģelniekam A. Lagzdiņam.

DETROITA

DV apvienības gada sapulcē 1. martā pārskatu par valdes darbību notecējušā gadā sniedza P. Zelmenis. Saskaņa valdē ļoti laba. Grūtības rada apstākļis, ka valdes priekšsēdis dzīvo ārpus Detroitas, kā arī valdes locekļu gaŗais un dažādais darba laiks. Uzturētas labas attieksmes un sadarbība ar pārējām latviešu organizācijām. Ļoti sekmīga bijusi Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akcija.

Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja priekšsēdis V. Lenšs

Par valdes priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo P. Zelmeni, valdē arī līdzšinējos: A. Ligotni — pr-ka vietnieks, I. Lūkinu — sekretāre, A. Tīdemani — kasieŗis un no jauna A. Ūdenānu — sabiedrisko lietu kārtotājs.

Revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos: V. Lenšu — pr-dis, J. Upīti — sekretārs un no jauna A. Šķirmanti.

Sapulci vadīja S. Rudzītis, protokolējot O. Eliņam. P. Z.

GRAND RAPIDI (MIČ.)

Latviešu biedrības gadskārtējā sapulce paredzēta 15. martā plkst. 3 p. p. biedrības namā. Biedrības dzīvē atzīmējama iepriecinoša parādība, ka pēc jaunā nama uzcelšanas jūtami audzis biedru skaits.

Pakāpeniski biedrības namā veikti paredzētie izbūves darbi.

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudze savā lauku īpašumā Mežvidi sāka saimniekot tikai pagājušā gadā, bet arī šis nelielais laika sprīdis pierādīja, cik liela nozīme tam ir draudzes dzīvē. Liela atsaucība bija daudzajām darba talkām. Šādā kārtā paveikta ēku tuvākās apkārtnes izveidošana. Notika pirmā bērnu vasaras nometne, bērnu svētki un citi sarīkojumi.

Ja rīkotāji un mākslinieki nav domājuši par materiālu guvumu, tad Grand Rapidu nelielās latviešu baptistu kopas organizētais garīgais koncerts jāuzskata par lieliski izdevušos. Tas notika Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. baznīcā. Tajā bez māc. A Stefenberga piedalījās Tabita Jaunzeme (sopráns), Pēteris Geistauts (barītons) un Anda Šverna (klavieru solo un pavadījumi).

Latviešu ev. lut. Vienības draudzē aizvadītajā darbības gadā mācītājs noturējis 54 dievkalpojumus. Kristīti 5 bērni (2 zēni un 3 meitenes), laulāti 2 pāri, iesvētīti 4 jaunieši, sv. vakarēdienu baudījuši 109 sievietes un 82 vīrieši. Aizvadītais gads bijis nozīmīgs tajā ziņā, ka draudze varēja atskatīties uz 10 darbības gadiem V. Z.

KLIVLENDA

Tā kā apvienotās latviešu draudzes pārbūvētā dievnama iesvētīšanā 15. martā nevar ierasties archibīskaps prof. K. Kundziņš, dievnama iesvētīšana pārcelta uz 5. aprīli.

KLB pilnsapulce notika 1. martā. Valdē ievēlēja Vijusonu, Karnīti, Piterānu, Cimdiņu, Gravu, Freimani un Brāmani. Revizijas komisijā — Zemesarāju, Celmiņu un Norveli. Sapulce, dažiem atturoties, vienbalsīgi pieņēma valdes izstrādāto budžetu $ 2.100.- apmērā.

Latviešu studentu kopa 29. februārī bija sarīkojusi Lake Shore viesnīcas lielajā zālē balli, ar motīvu „Atgriezies, atgriezies . . . " Sarīkojums bija labi apmeklēts. Atlikums par labu trūcīgiem studentiem

ROČESTRA, N. Y.

23. februārī notika DV apvienības gada pilnsapulce, kuŗā līdzšinējā valde sniedza pārskatus par apvienības pagājušā gada darbību. Revizijas komisija un pilnsapulces dalībnieki atzina valdes un vanadžu kopas darbību par ļoti sekmīgu un ierosināja visām amatpersonām palikt līdzšinējos amatos nākošam darbības gadam.

Apvienības valdē darbosies: pr-ks K. Serdāns, vanadžu prce N. Krēsliņa, valdes locekļi: J. Kārlsons, J. Reicis, A Kārlsons, R. Pavasars un Al. Izāks.

Revizijas komisijā: A. Niedols, I. Timrots un J. Lejnieks. Sapulce noritēja disciplinēti un lietpratīgi. Sapulci vadīja A. Niedols, protokolēja R. Pavasars.

Sapulces dalībnieki parakstīja Apvienības valdes izgatavoto adresi plkv. V. Janumam sakarā ar viņa 70 mūža gadu piepildīšanos.

Nākošā biedru pilnsapulce paredzēta marta mēneša otrā pusē jaunpieņemamo DV ASV statūtu caurskatīšanai un varbūtēju grozījumu ierosināšanai DV kongresam.

Apvienības adrese: 991 Exchange Street, Rochester N. Y. 14608.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKĀ

Trešdien, 11. martā, plkst. 7.30 vakarā Bronksas Sv. Toma baznīcā Ciešanu laika cikla turpinājums. Mācītāji J. Siliņš un A. Ozols.

AURORA, ILL.

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciešanas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

11. martā apakšējā zālē, plkst. 7 vakarā Evaņģelizācijas vakars. māc. Gustavs Straumanis.

15. martā plkst. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums; māc. A. Rautenšilds. Plkst. 6 vakarā apakšzālē māc. A. Klaupiķa priekšlasījums un krāsu filma Dzīve tagadējā Latvijā.

18. martā plkst. 7 vakarā evaņģelizācijas vakars. Garīgo dzeju skandēs Smaida Osīs, dziedās draudzes koris Ed. Strautmaņa vadībā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien.. plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls.

15. martā, plkst. 12,30 dievkalpojums. Latviešu skola.

22. martā, plkst. 12,30 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Padomes locekļu un draudzes kopēju amatā ievešana, Latviešu skola.

Plkst. 3.30 dievkalpojums ar dievgaldu Ann Arborā. Redeemer baznīcā.

26. martā, plkst. 8 vakarā Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

27. martā, plkst. 6 vakarā Lieldienas Piektdienas liturģiskais dievkalpojums ar dievgaldu. Mācītāji J. Sīpols un V. Līventāls.

KLĪVLENDĀ

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6-1191.

Sestdien, 14. martā, plkst. 7,30 vakarā draudzes zālē — koncerts. Piedalās amerikāņu tenors Andreasons no Seatles ar latviešu dziesmām un plašists Egils Ozoliņš.

Svētdien, 15. martā, plkst. 11 no rīta jauniešu dievkalpojums.

Svētdien, 22. martā, plkst. 11 no rīta Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Apspriežas par veiktiem un vēl darāmiem darbiem

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A. P.) Pēc Daugavas Vanagu atsevišķo nodaļu gada sapulcēm plašākas sanāksmes noturēja Ziemeļanglijas un Vidusanglijas novados ietilpstošās DV nodaļas, „Ziemeļnieki" pulcējās Bradfordā un šo sanāksmi vadīja pr-ks K. Šneiders. Viņu arī ievēlēja par priekšnieku nākamam darbības gadam. Arī sekretāra amatā palika līdzšinējais — DV Bradfordas nod. pr-ka vietnieks J. Līdaks. No novada apmērā paredzētiem nākošiem sarīkojumiem atzīmējami Vasarsvētku laikā iecerētais sarīkojums Donkasterā, Jāņu svinēšana 27. jūnijā Bradfordā un gadskārtējie bērnu svētki, kuros līdzdalību ņem arī Bradfordas un Lidsas latviešu skolas. Novada sporta vadītājs K. Freimanis sniedza pārskatu par notikušām sporta sacensībām un pieteicu uz 19. aprīli Ziemeļanglijas novada meistarsacīkstes galda tenisā, šachā, volejbolā un šautriņu mešanā. Šīs sacensības risināsies Bradfordā, un līdztekus tām paredzētas arī sacensības galda tenisā un šachā jauniešiem līdz 18 g. vecumam, neatkarīgi no tam, vai viņi sastāv DV vai kādā citā organizācijā vai sporta b-bā. Rīkotāju nolūks ir saistīt jaunatnes interesi, lai tā savā brīvajā laikā vairāk pievērstos sportam, nevis kādām citām, varbūt, nelietderīgām nodarbībām.

☆

Arī Vidusanglijās 8 DV nodaļas un kopas apspriedās par savas darbības rezultātiem un nosprauda vadlīnijas un saskaņoja rīcību turpmākam darbības posmam. Šī apspriede risinājās Derbijā, DV nodaļas priekšsēža N. Bisenieka vadībā.

Atzīmējams, ka gandrīz visas lielākās Anglijā darbojošās DV nodaļas vai nu pašas, vai sadarbībā ar tuvākām kaimiņu nodaļām, pertodiski izdod spec. iekšējās darbības informācijas biļetenus vai apkārtrakstus, izplatot tos ne vien saviem biedriem, bet arī pārējiem tautiešiem. Derbijas apspriedē kļuva zināms, ka šāda ik mēnešu biļetena izdošanai apvienojušās arī Cesterfildas, Derbijas, Mansfildas un Notinghamas nodaļas. — Birminghamas nod. pārstāvis sniedza ziņojumu par ļoti labi izdevušos nod. 15 g. darbības atceres sarīkojumu. Uz līdzīgu posmu 16. maijā atskatīsies Mansfildas nodaļa, bet Notinghamas nod. darba atceri svinēs rudenī. — Izstāvošos biedru nauda maksājumus ļoti aktīvi iekasējuši česterfildieši, apmeklējot visus kūtros maksātājus mājās. Šī akcija uzrādījusi ļoti labus panākumus. Nodaļa nolēmusi arī piedalīties antibolševistiskā nāciju bloka 20 g. darbības sanāksmē 19. aprīlī.

☆

Plkv. O. Kalpaka un Leģiona atceres svinības notikušas vai notiek gandrīz visās lielākās DV nodaļās. Centrālo vietu, protams, ieņem DVF valdes rīkotais atceres akts Londonā, ar DVF valdes pr-ža L. Rumbas uzrunu un Zuikas vīru koŗa koncerta daļu. — Ziemeļanglijas novadā plašākas atceres svinības risinājās Bradfordā un Lidsā. Bradfordā attiecīgu referātu lasīja LNPL loceklis M. Kazainis, bet Lidsā — LKOK plkv. A. Skurbe. Abos sarīkojumos bija arī ietilpinātas koncertu daļas ar vīru koŗa Daugava un

ĪSIEM VAĻAS BRĪŽIEM

(A. P.) Ejot gar upmalu, māte ar savu mazo meitiņu vērojā, kā makšķernieki kārtoja laivu, lai dotos zvejot. Pagriezdamās pret māti, mazā pēkšņi jautāja: „Saki, māmiņ, vai tad zivju ķertšanai vajadzīgs tāds liels vairums alus?"

☆

Skolotājs: „Pēterīt, pasaki man, kas īsteni saprotams ar vārdu atraitne?"

„Atraitne, skolotāja kungs, ir sieviete, kas tik līgi dzīvojusi kopā ar savu vīru, kamēr tas nomiris."

☆

Jaunā sieva žēlojās savai draudzenei par vīra nelāgo ieradumu pārrasties mājās aizvien ļoti vēlu.

„Man jau bija tādas pašas likstas ar manējo, bet es tam drīzi vien darīju galu."

„Kā gan tu to panāci?"

„Kad vīrs atgriezās, es pie durvīm vienkārši pajautāju „vai tu tas esi, Aleksi?"

„Nu, kas gan tur sevišķs?"

„Bet, mīļā, manu vīru jau nesauc par Aleksi. Kopš tās reizes viņš pārrodas mājās aizvien laikus."

☆

„Tom! Šis mājas darbs nemaz neliekas būt rakstīts ar tavu rokrakstu?"

„Es . . . skolotāja kungs, es lietoju sava tēva pildspalvu."

☆

Vilim visu rīta cēlienu ezerā neķērās „ne asaka". Mājup ejot, viņš iegriezās zivju veikalā un lūdza pārdevēju pasviest viņam trīs līdakas.

„Kāpēc gan pasviest?" — brīnījās veikalnieks.

„Redziet — vēlos teikt sievai, ka es šīs zivis esmu noķēris. Esmu varbūt slikts makšķernieks, bet neesmu nekāds melis."

☆

Atrazdamies pirmo reizi zem ienaidnieka viesuļuguns, cāpstiņš lielo „sutu" ilgāk vairs nespēja izturēt un sāka bēgt.

„Hei" — pēkšņi kāds iesaucās, „vai gan ar savu bēgšanu gribi darīt kaunu visam bataljonam?"

„Lūdzu piedošanu, seržant, bet es biju tā pārbijies."

„Neesmu nekāds seržants, bet gan ģenerālis."

„Ak tu mīļo dieniņ, vai tad es jau būtu noskrējis tik garu gabalu?"

☆

Gados vecākas jaunkundzes vakara lūgšana:

„Mīļais Dieviņ! Es šoreiz nelūdzu neko sevim, bet lūdzu piešķir manai mātei vienu znoti."

ARVIEN MODRI

(Pārnesums no 2 lpp.)

INFORMĀCIJA OKUPĒTAI LATVIJAI—

1963. gadā varējusi uzrādīt zināmus rezultātus grāmatu, žurnālu, laikrakstu sūtījumos.

Daudz pūļu prasījusi Rokas grāmatas papilddarbu nobeigšana. Dzirdētas balsis ASV un Eiropā — brošūru laiks par okupētām Baltijas valstīm svešās valodās izbeidzams. Daļa taisnības. Ja nu tomēr ievērojam pieaugošos pieprasījumus pēc ziņām par Baltiju — kultūras, saimniecības, reliģijas novados un, ja nebūtu jau izdoto brošūru, **kas izbeidzās** — lai atbildētu, būtu **steidzami jāizdod jaunas publikācijas.**

1963. gads Fonda saimniecībā noslēdzies ar Kr. 33000.. ieņēmumiem no paredzētām kr. 38000 — dodot nelielu atlikumu. 1964. gads Nacionālā Fonda darbā galvenās līnijās iezīmēsies ar **Eiropas latviešu dziesmu svētkiem, politisko informāciju vācu valodā** un N. Chruščeva apmeklējumu Skandināvijā — **informāciju brīvajai pasaulei par lielāko koloniālvalsti.**

Projekts mazo tautu iznicināšanai

LATVIEŠU VALODA MĀJAS VAJADZĪBĀM

„Padomju Latvijas komunistā" februāŗa numurā ievietots raksts, kur LVU pasniedzēja Dz. Šmidre atreferē pagājušā gada beigās Kirgīzijas galvaspilsētā Frunzē notikušo koordinācijas apspriedi par „Nacionālo attiecību attīstību pārejas periodā no sociālisma uz komunismu". Jāpieņem, ka ne visi atzinumi ir publicēti, bet arī no tā, kas lasāms, ir pavisam skaidrs, kas sagaida mazās tautas Pad. Savienībā. Nāciju tuvināšanai un nacionālo atšķirību izskaušanai vispirms padomju imperija grib ņemt talkā saimnieciskos līdzekļus un tautu pārvietošanu no vienas republikas uz otru. Pats svarīgākais ierocis komūnisma celtniecībā esot padomju nacionālais valstiskums. Visām pārējām nacionālām tendencēm ir jāpazūd, lai varētu iepleisties padomju nacionālisms, kas ar krievu kultūru un valodu tad veidotu jauno nacionālismu.

Žurnālā uzsvērts, ka padomju nāciju valstiskums savā tālākaja attīstībā aizvien lielākā mērā kļūst internacionāls pēc republikānisko un vietējo pārstāvniecības organu un to pārvaldes aparāta darbības satura. „Nacionālā valstiskuma „internacionālizāciju" veicina iedzīvotāju pārvietošanās Padomju Savienības ietvaros, kuŗas rezultāts ir savienoto un autonomo republiku iedzīvotāju daudznacionālā sastāva pieaugums. To veicina arī tas, ka pakāpeniski savu bijušo nozīmi zaudē savienoto republiku robežas," teikts rakstā.

Lai šos uzdevumus īstenotu, tad paredzēts radīt starprepublikāniskus, zonālus organus, kas labāk koordinētu savienoto republiku darbību. Ievērību pelnot vienotās starprepublikāniskās tautas saimniecības izveidošana Vidusāzijas republikās. Rakstnīgs piemērs esot arī zivju rūpniecības pārvaldes izveidošana Baltijā. Zinātnieku pienākums esot zinātniski pamatot un ar priekšlikumiem tālāk attīstīt starprepublikānisko un zonālo saimniecisko sistēmu.

Seviški nepieciešams pētīt republiku sadarbības likumsakarību tādās ekonomiskās zonās kā Vidusāzijā, Aizkaukāzā un Baltijas republikās. Tas ir, visās tajās vietās, kur pēc Staļina nāves bija ieviesies fā dēvētais nacionālkomūnisms, kuŗu Chruščevs ar dzelzs slotu centās 1959. gada izslaucīt, bet vēl nav pilnīgi panācis savu. Rakstā arī uzsvērts, ka agrākajos gados nāciju tuvināšanās un savstarpējās ietekmēšanās tendences padomju valstī neesot pietiekami pētītas. Esot vienpusīgi uzsvērta nāciju attīstība sociālisma apstākļos, nacionālo kultūru un nacionālās saimniecības uzplaukums.

Tagad rīkošoties citādi. Šajā sakarā runājot par tautu tradicijām, teikts: „Pie mums dauda runā par to, ka progresīvās nacionālās tradicijas vajaga izmantot, bet novecojušās, reakcionārās izskaust. Taču gandrīz nemaz netiek runāts par to, kā praktiski izmantot progresīvās nacionālās tradiojas komūnisma celtniecībā, kā bagātināt tās ar jauno sabiedriskās dzīves pie

(Nobeigums 8. lpp.)

VISĀ PASAULĒ

Kopš Pakistāna kļuvusi draudzīgāka ar komūnistu Ķīnu, tās attiecības ar Indiju kļuvušas manāmi saspīlētākas. Jo seviški Kašmirā. Karači radio ziņo, ka Pakistāna pieprasījusi Kašmiras debašu atsākšanu Apvienoto Nāciju drošības padomē. Pakistāna apvaino Indiju Kašmiras pamiera joslas pārkāpšanā, pamiera laušanā un iebrukumos Pakistānas territorijā. Kašmirā Indijas iebrucējiem esot pat aviācijas atbalsts.

☆

Jau varāk kā nedēļu Pekinga savos radioraidījumos un dienas presē brīdina Sav. Valstis no kara paplašināšanās Vietnamā.

Redzēdami, ka ar pašreizējiem paņēmieniem cīņa pret komūnistiem neprogresē, amerikāņi nākuši pie atziņas, ka pret komūnistiem vislabāk būtu cīnīties viņu pašu ieročiem — iefiltrējot Dienvidvietnamas partizānus Ziemeļvietnamā.

☆

No Damaskas ziņo, ka Sīrija nule kā novērsusi mēģinājumu gāzt tās pastāvošo iekārtu. Apcietināti piecdesmit sazvērnieku. Lielākā daļa savā sazvērestības līdzdarbībā jau esot atzinušies.

Sīrijā pašreiz valda Vidējos Austrumos noteicošā būtistu partija, ko ejošie un nākošie diktatori gan mēģina apkarot, bet kas patiesībā nekad nav izdevies. Pat ne Ēģiptes Naseram. Acumirkli būtistu politiskā partija visspēcīgāka ir Sīrijā un Irākā.

☆

Vēl nav aizvadīts ceturksnis no jaunā 1964. gada, kad Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs U Tants par to jau ir visai pesimistiskās domās. Komentējot par gadiem ilgo, vienmēr turpināto un mūžīgi nesekmīgo Ženēvas atbruņošanās konferenci U Tants izteicās, ka šogad septiņpadsmit valstu saruna nekas netikšot panākts un kā uz īstu progresu varēšot sākt cerēt vienīgi 1965. gadā.

Ne gluži tik cerību pilns ir Padomju Savienības ārlietu ministrs Gromiko. Pēdējais Maskavā izteicās, ka Ženēvas atbruņošanās konference ir pilnīgi bezjēdzīga; ka jaunākie Sav. Valstu priekšlikumi ved nevis uz atbruņošanos, bet gan uz bruņošanās palielināšanu. Vienīgo īsto, patieso atbruņošanās plānu ar efektīvu pārraudzību līdz šim esot proponējusi tikai Padomju Savienība. Rietumos gan par to nekas nav dzirdēts. Austrumos par to nerunā.

APĢĒRBS UN APAVI

Līdzīgi citām tautām arī latviešu cilvēks piedzīvojis pārmaiņas. Un cilvēkam līdzi — viņa apavi, drānas, galvassegas. Kad biju vēl puika — diemžēl krietns laiciņš pagājis kopš tiem jaunkajiem gadiem — staigāju basām kājām. Nebija slikti. Kad nolija lietus un sētā bija sakrājušās peļķes, kāds gan lielāks prieks, kā dīdīties pa peļķēm, līdz uz basajām kājām radās „dubju zābaki". Pēc tam žigli pa kalnu lejup uz dīķi, attupties uz laipām, un visu nomazgāt. Bet ar laiku un auguma stiepšanos garumā sāka gribēties tādu kārtīgu apavu. Māte nopirka melnus šņorzābakus. Raudāju. Gribēju garos ūdenszābakus, kādus valkāja tēvs! Tādus varēja iegūt ar trānu un staigāt, kur vien vēlējās. Lauku laudis godos, tirgū braucot, vai tāpat kādās darīšanās dodoties, nosvieda pastalas kaktā un uzvilka garos zābakus. Tagad nevaru iedomāties, kā gan cilvēks augu dienu varēja nostaigāt ar tādu nastu. Varbūt lauciniekiu smagnējās gaitas iemesls daļēji bija šie „šekteņi". Lai nu būtu kā būdams, ūdenszābakos iekāpt uz ilgāku brīdi man nav izdevies. Jo arī kara dienesta laikos biju tikai vienkāršs zaldātiņš, kuŗam pietika ar neizskatīgajiem, aizsargkrāsas stilbtiņiem.

Lauku puiši, pērkot kurpes, pamatīgi pārlika, pirms iegādājās īsto pāri. Kurpju žīda bodē bija izvēle — baltas, gariem, smailiem purniem un visādiem ķeburainiem izrotājumiem; melnas, pelēkas, brūnas; beidzot — laka kurpes, par kuŗām daudzi izšķirās aiz praktiskiem iemesliem — tās allaž spīdēt spīdēja. Ja gadījās apputēt, pārvilka pāri ar vecu vilnas zeķi, spīdēja atkal.

Pastalas jaunie latvieši neatceras. Vieglas kājas jau nu bija ar pastalām, bet riņos ātri samirka rasainajā zālē, žļekstēja vien, ganiņam raibaļām pakaļ skrienot. Vēlāk uzklīda sandales, brūnas ādas, ar sprādzītēm. Kā puika labprāt valkāju tādas, līdzinājās īstām pilsētas kurpēm.

Par drānām būtu vairāk ko runāt. Pelēkā vadmala bija lauku cilvēka goda un darba drāna. Saprotams, kad puika pēc gana gaitām saņēma vadmalas baki „ancukam", skroderis uzšuva, kā pagadījās — tad pilsētas skolā pirmo gadu ejot, puikas nerroja vai nost. Goda aizstāvēšanas dēļ iznāca pa krietnam kautiņam aiz skolas lielās sētas maurinā. Gadu vēlāk, tad gan dabūju pilsētas drānas: tumši zilas, bikšeles virs ceļiem kā visiem pilsētas puikām —un garas zeķes. Sestajā pamatskolas klasē tiku pie pirmās kaklasaites. Ak tavu lepnumu! Nu biju pilsētas puika, īsts nordeķietis! Izaudzis vēl lielāks un pavalkājis arī Latvijas armijas „kroņa drānas", sāku skatīties pēc drēbnieka šūtiem, smalkiem uzvalkiem, un Marijas ielas manufaktūras bodīšu pārdevējiem atkrita labs kunde. Tie bija tā sauktie „iekšā rāvēji", kuŗi nogrāba garāmgājēju laucinieku aiz svārku stūŗa un ierāva veikalā, piesolot labāko no labākā par pusvelti. Viņi klausījās, uzprasīja,atlaida, beigās rādīja veikala grāmatas, (no kuŗām pircējs tā kā tā nekā nesaprata), līdz noslēdza arī darījumu, sūkstīdamies, ka uz šo pārdevumu viņi zaudē. No slavenā Šmuškina, Raskina un citiem, līdz mazākajai piparbodītei paņēmieni bija diezgan vienādi. Tikai Ulmaņa laiķi, akciju sabiedrība „Drēbnieks", Armijas ekonomiskais veikals un jauni saimnieciski pasākumi atņēma Marijas ielas mazajiem tirgoņiem peļņas iespējas.

Par cepurēm runājot vispirms jāmin laucinieku pelēkā vai melnā nagene, pamatīg nošūta. Jau nākie laudis valkāja „žokenes", žokejcepures, kuŗas uzžmiedza galvā izveidotas pēc jaunākiem paņēmieniem, ar vienu vai divām vertikālām krokām. Daži izlēcēji valkāja tiptop cepurītes.

Kultūrai uzmācoties no visām pusēm, vīri sāka pieturēties pie brūnām, melnām vai citas krāsas platmalēm. Cilindrus gan valkāja tikai ministri vai klauni Salamonska cirkū, kamēr katliņš jeb oktobris bija turības pazīme.

Ja cilvēks, izstaigājis mūžu, saliktu uz manekeniem visus uzvalkus, cepures, apaužu visas apavu formas, kādas tas mūžā redzējis, vai nebūtu interesanta parāde?

Elmārs Sloka

Vingrošanas nozīme

Attiecīgi novērtējis un aprakstījis Zanis Akotiņš

„Vai vari saredzēt kurpju purngaļus, galvu nepielieot?", kādu dienu jautāja vecais, mīļais draugs E. Purasesks, kam allaž, kā jau īstam un patiesam draugam, labpatikās iedzelt.

Mēģināju. Saskatiju tikai vestes pogas un zelta pulksteņa ķēdi.

„Ha, ha, ha ha . . .", dobji telpā atbalsojās Emīla Jaunie smiekli. „Resns esi, mīļais, tur tā vaina . . ."

Protams, tā bija Jaunpratība.

VECTĒVA ZINTIS

Par šaubām

Vai nav tā, ka šaubas iedēstītas ikviena cilvēka dvēselē? Un tas ir labi, ka ir. Dažkārt tieši šaubas ir tās, kas ar savu nemitīgo urdīšanu palīdz atrast ceļu uz labo, gaišo un mūžīgo.

Par akačiem . . .

Ja tava dvēsele nav vēl galīgi nogrimusi kādā no ikdienas **rem**dēnības **akačiem**, — **tad** aizdedzini modrības pagali, met gaismu ap sevi un centies arī citus pasargāt no nogrimšanas.

Šajā — divdesmitajā gadsimtā — šādu akaču sataisies tik daudz, ka vajadzīga vislielākā gara modrība, lai tiktu tiem pāri vai garām.

Par mūsu nākotni

Mēs zinām, ka augstākais lēmējs par mūsu nākotni ir Dievs. Dievs to dara saskaņā ar mūsu svētāko vēlmi — ar mūsu cerībām un ilgām, ar mūsu darbu un mīlestību uz Dievu. Tāpat mēs zinām, ka ikviena īstenība veidojas no tā, ko mēs paši nesam savā sirdī, ko pārdzīvojam savās jūtās un domās.

Vai nav tā, ka to, ko kvēli ilgojamies un par ko paši cīnāmies, to arī sasniedzam — daļēji vai pilnīgi?

Par cīnītāju garu un snaušanu

Dievs cilvēkus nolicis svarīgā un atbildīgā sardzē, svētidams tos ar cīnītāju garu. Ja mums tomēr jāsaskopas arī ar tekuļiem un bēguļiem — tad tas nozīmē, ka cilvēki savam cīnītāja garam lāvuši iesnausties. Bet vai nav tā, ka tas, kas sardzē snauž, zaudē cīņu?

Edvarts Tūters

Drusku krūtis noslīdējušas lejāk, tas viss! Bet — resns? Kā tā var teikt, latvietis latvietim, it īpaši?

„Jāvingro, nepārtraukti jāvingro," nomierinājies ieteica draugs. „Sports, brīvas kustības, tas ir kas tev vajadzīgs! Svaigs gaiss, vitamīni, kustība. Vingrot!"

Un viņš aizgāja, nicīgi pametot acis uz manu augumu.

Pagaidām slaids neesmu kļuvis, lai gan vingrot vingroju citīgi. Varbūt, ka tautieši iespaidojuši. Arī viņi, kopš ierašanās dienas sai leiputrijā, nepārtraukti vingro vai nodarbojas ar kādu sporta veidu.

Lūk, kā pielietoju vingrošanu ikdienas dzīvē:

Agri no rīta, kad zvana modinātājs pulkstenis, ar izveicīgu kājas spērienu izmetu no gultas kaķi, kuŗš tur, blēdis, ielavījies kamēr dusu. Brokastis ēdot lasu, kas rakstīts avīzēs par sportu — hokejā par Toronto Meipllviem, Montreālas kanadiešiem, Čikāgas blekokšiem. Lasīt par sportu nozīmē dzīvot līdzi sportam, kas vēl tālāk turpinot secināt, nozīmē sportot pašam. Mazgāties uz vannas istabu gan soloju (atceroties Dāliņu un mūsu solotāju slavas gaitas Armijas sporta kluba laukumā.

Okupētā dzimtenē uz vannas istabu mēdzot skriet, jo tur visur viegli rodoties rindas, un kā katram zināms — rindā pēc kaut kā stāvot nekāda sportošana nesanāk. Mazliet vēlāk, dodoties darbā, rodas iespēja arī man skriet, it seviški ja tālumā jau redz autobusu vai tramvaju lokamies ap stūri.

Darba vietā atpūšos, jo kā jau gudri un viltīgi savā laikā bija aizrādījis Emīls Purasesks — augu dienu sportojot vai trenējoties var pārpūlēties. Diemžēl mans darbu vadītājs šādu nostāju neizprot un mani vērojot, šņākdams par kaut ko lamājas, lietājot dažādus dzīvnieku vārdus, kurus šeit necitēšu, lai minētie dzīvnieki neapvainotos.

Sportošanas iespējas vislielākās ir vakaros, kad cilvēks darbā labi jo labi atpūties un atgaiņājis garīgu apātiju, kāda va laikam rodas noklausoties darba biedru sarunās par beisbolu un sievietēm. Pie galvenām sporta nodarbēm var pieskaitīt klanīšanos. Latviešu mugurkauls šim sportam pietiekami trenēts, jo savā laikā bijis jāklanās diktātoriem, krieviem, vācietiem, un arī vienam otram pašu tautas kungam. Klanoties jāsaliec mugura apaļīgā kūkumā, rokas jānolaiž gar sāniem, gandrīz līdz zemei, un jānoliec galva. Lai aina būtu pilnīga, ieteicams pieņemt pazemīgu un skumju sejas izteiksmi, kā to dara izveicīgais glaimotājs — takselis, kad tas nozadzis desu un — pienākts. Klanīšanos ieteicams atkārtot katra priekšnieka priekšā, vienalga vai tas liels vai sīks. Līdz ar to vairojas labsajūta (arī viņos!) un paša mugurkauls kļūst sportiski mīksts un trenēts.

Otrs sporta veids ir stiepšanās. To parasti dara, kad biedrībā vai klubā ierodas fotografs. Protams, viņš vēlas grupas uzņēmumu. Un kāda gan jēga fotografēties, ja taisni tavai sejai priekšā redzama gaŗā Jāņa vai Pēteŗa mugura. Šeit līdz tikai stiepšanās. Var mēģināt pēdējā mirklī, kad fotografs jau aicina smaidīt, pagrūst šo Jāni vai Pēteri sānis. Taču bieži tā rīkojoties var iznākt citu sporta veidu (laušanās, bokss) pielietošana, kādā gadījumā, iepriekšējam trenīņam trūkstot, viegli var iemantot zilu aci.

Trešais, nebūt ne zemē metamais, sporta veids ir — iemešana. Protams, kā katrs var iedomāties, domāju par makšķerāka iemešanu upē vai ezerā. To varot (kā informē kollēga Pelēkais) darīt kā ziemā, tā vasarā. Arī pavasarī un rudenī, ja vēlas. Esot vēl kāds cits iemešanas veids, kuŗam nepieskaršos, jo sieva jau sen aizrādījusi, ka dažos rakstos esmu pārmērīgi cildinājis latviešu svētku un godību paražas.

Pēc vairākiem sportojot pavadītiem mēnešiem uzkāpu uz svariņiem. Zliukt, tie nokrita, it kā akmens būtu uzlikts.

„Atkal piecas mārciņas klāt," nopūtās sieva, kas bija nostājusies aiz muguras. „Tev vingrot vajaga, vai sportot . . .!"

„Sports nelīdz!" droši varēju paziņot. „Esmu jau mēģinājis."

Noskaities atvēru bundžu ar badināšanās dzērienu un iekampu krietnu guldzienu.

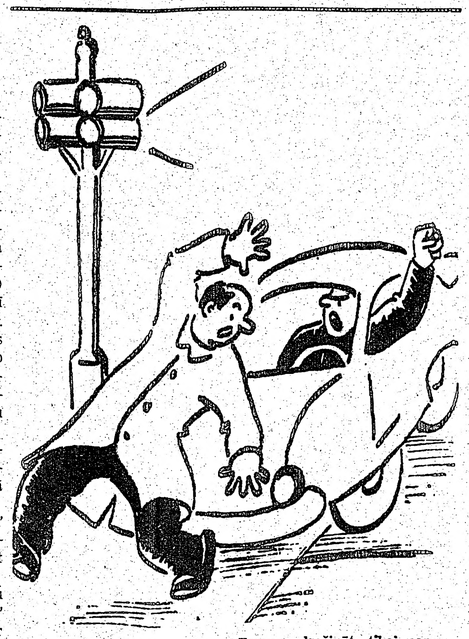

Reinis Birzgalis: „Eu, lēnām! Esmu apdrošināts tikai par $ 299,95."

Paziņojums — adreses maiņa
SAKAS PARCEL SERVICE
SŪTA
UKRAINSKA KNYHA
Jaunā adrese:
620 BARTON
EAST.
HAMILTON, ONT. TEL

SŪTIET DĀVANU SAINĪ
SAVIEM PIEDERĪGIE
D—1 18 kg balto kviešu miltu
D—2 13,6 kg balto kviešu miltu
5 kg smalkā cukura
D—3 11 kg balto kviešu miltu
3,6 kg speķa
3 kg smalkā cukura
D—4 11 kg balto kviešu miltu
4,5 kg manna
2,7 kg salami desas
D—5 10 kg smalkā cukura
5,6 kg balto kviešu miltu
2,5 kg cūku tauku
D—6 5 kg smalkā cukura
5 kg balto kviešu miltu
0,9 kg sviesta
3,6 kg speķa
0,6 kg jaukto augļu
1 kg Ēdames siera
0,9 kg kafijas
0,7 kg rozīņu
200 amerikāņu cigaresu
D—7 1 kg „Nestle" šokolādes
200 amerikāņu cigaresu
1 kg medus
1 kg sviesta
2,7 kg speķa
2,4 kg salami desas
1 kg Ementāles siera
8 kg balto kviešu miltu
Par šiem sainīšiem ir jāmaksā til
summa. Čeku vai naudas pārvedumu
DAUGAVAS VANAGI un līdz ar
pilnu vārdu, uzvārdu un pareizu adres
DV SAINĪŠU NODAĻAI
123 Huron Street, Toronto 2-

Swiss Canadian Meat & S
veikals
1622 Bloor St., W., Toronto.
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājum
gaļu dažādu šķiŗu desas, uzkožamos,
Tāpat liela saldumu izvēle. Laipna a
Runājam vāciski.

Pērciet paši un dāviniet savie
sveštautiešiem
Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME
Senātora Thomas J. Dodd ievad
Grāmata par Latvijas valsts iznīcinā
DAUGAVAS VANAGU GRĀMA
123 Huron Street, Toronto

TAUTIEŠ
pirms nododat iespiešanai sa
iespiedumdarbus citur, sazin
LATVIJA - AMERIKĀ - SP
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUM
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LA
VĒSTULU VEIDLAPAS,
GRĀMATAS, ŽURNĀL
Labs darbs. — Mērenas c
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT
123 Huron St., Toronto 2-
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

o tautu nai

ves redzi. Vienmēr jāatceras, ka šis cio- tradicijas veidojušās citos ap evs stāklos, nes sevī pagājušo laiku ada zīmogu . . ."

pa- Tad žurnāls turpina: „Par na- rts, cionālām tradicijām, kas manto- uvi- tas no pagātnes, kā arī par jau- tek- no mūsdienu tradiciju veidoša- val- nos līdz šim rakstīja galvenokārt tas, etnografi. Šo problēmu risināša- iju nā jāiesaistās arī ekonomistiem, los, filozofiem, vēsturniekiem, sa- ālās biedriskiem darbiniekiem." Či- tiem vārdiem — visiem zinātnes ajā un sabiedrības spēkiem ir jāpū- adī- las senās tradicijās izskaust „pa- udz gātnes" atliekas.

na Par valodu lomu komūnisma nan celtniecībā žurnāls saka: „Sociā- ōnā- lisma un komūnisma celtniecī- ne- bas periodā radikāli izmainās va- kā lodu attīstības sociālie apstākļi. vās Visas padomju tautu valodas ir nis- līdztiesīgas, tām ir vienādas at- tās tistības iespējas, bet šis valodas pie Nobeigums 8. lpp.)

PASAULĒ

rau- Austrumos noteicošā būtu tās partija, ko ejošie un nākošie dik- ma- tatori gan mēģina apkarot, bet iski kas patiesībā nekad nav izdevies. ka Pat ne Ēģiptes Naseram. Acu- ras mirkli būtisku politiskā partija Nā- visspēcīgāka ir Sīrijā un Irākā. stā-

☆

pa- Vēl nav aizvadīts ceturksnis nie- no jaunā 1964. gada, kad Apvie- Pa- noto Nāciju ģenerālsekretārs U fin- Tants par to jau ir visai pesi- viā- mistiskās domās. Komentējot par gadiem ilgo, vienmēr turpi- nāto un mūžīgi nesekmīgo Ženē- sa vas atbruņošanās konferenci U nas Tants izteicās, ka šogad septiņ- a- padsmit valstu sarunās nekas zē- netikšot panākts un ka uz īstu o- progresu varēšot sākt cerēt vie- ri- nīgi 1965. gadā.

ret Ne gluži tik cerību pilns ir ši- Padomju Savienības ārlietu mi- ie- nistrs Gromiko. Pēdējais Mas- rti- kavā izteicās, ka Ženēvas atbru- nošanās konference ir pilnīgi bezjēdzīga; ka jaunākie Sav. Valstu priekšlikumi ved nevis rija uz atbruņošanos, bet gan uz bru- nu nošanās palielināšanu. Vienīgo Ap- isto, patieso atbruņošanās plānu nie- ar efektīvu pārraudzību līdz stī- šim esot proponējusi tikai Pa- nu- domju Savienība. Rietumos gan par to nekas nav dzirdēts. Tus- ļos trumos par to nerunā.

AVI

dus las, bikšeles virs ceļiem kā vi- ie- siem pilsētas puikām —un ga- kur ras zeķes. Šestajā pamatskolas go- klasē tiku pie pirmās kaklasai- xā- tes. Ak tavu lepnumu! Nu biju eda pilsētas puika, īsts nordekietis! ga- Izaudzis vēl lielāks un pavalkā- do- jis arī Latvijas armijas „kroņa die- drānas", sāku skatīties pēc drēb- nas- nieka šūtiem, smalkiem uzval- ījās kiem, un Marijas ielas manufak- šie tūras bodīšu pārdevējiem atkrita bū- ta labs kunde. Tie bija tā sauk- uz tie „lekšā rāvēji", kuŗi nogrāba ies. garāmgājēju lauciniekiu aiz svār- oju ku stūŗa un ierāva veikalā, pie- am solot labāko no labākā par pus- aiz- velti. Viņi klausījās, uzprasīja,atlaida, beigās rādīja veikala grā- es, matas, (no kuŗām pircējs tā kā da- tā nekā nesaprata), līdz noslē- odē dza arī darījumu, sūkstīdamies, em, ka uz šo pārdevumu viņi zaudē. em No slavenā šmuškiņa, Raskina nel- un citiem, līdz mazākajai piparbodītei paņēmieni bija diezgan dzi- vienādi. Tikai Ulmaņa laiki, ak- nes- cija sabiedrība „Drēbnieks", Ar- ēja, mijas ekonomiskais veikals un ja- jauni saimnieciski pasākumi at- at- ņēma Marijas ielas mazajiem tirgoņiem peļņas iespējas.

at- Par cepurēm runājot vispirms pja jāmin lauciniekiu pelēkā vai mel- sa- nā nagene, pamatīg nošūta. Jau ēja nākie laudis valkāja „žoķenes", kal žokejcepures, kuŗas uzžmiedza da- galvā izveidotas pēc jaunākiem em. paņēmieniem, ar vienu vai divām as, vertikālām krokām. Daži izlēcē- kur- ji valkāja tiptop cepurītes.

Kultūrai uzmācoties no visām pusēm, viri sāka pieturēties pie ko brūnām, melnām vai citas krā- au- sas platmalēm. Cilindrus gan na. valkāja tikai ministri vai klau- ga- ni Salamonska cirkū, kamēr kat- ba- liņš jeb oktobris bija turības pa- va, zīme. sko- Ja cilvēks, izstaigājis mūžu, rro- saliktu uz manekeniem visus uz- nas valkus, cepures, apautu visas uti- apavu formas, kādas tas mūžā hau- redzējis, vai nebūtu interesanta da- parāde? zi-

Elmārs Sloka

Paziņojums — adreses maiņa
SAKAS PARCEL SERVICE
SŪTA
UKRAINSKA KNYHA
Jaunā adrese:
620 BARTON ST. EAST.
HAMILTON, ONT. TEL. LI 4-7239

SŪTIET DĀVANU SAINĪŠUS SAVIEM PIEDERĪGIEM

D—1	18 kg balto kviešu miltu.....	$ 22.50
D—2	13,6 kg balto kviešu miltu 5 kg smalkā cukura	$ 24.20
D—3	11 kg balto kviešu miltu 3,6 kg speķa 3 kg smalkā cukura	$ 33.80
D—4	11 kg balto kviešu miltu 4,5 kg manna 2,7 kg salami desas	$ 32.00
D—5	10 kg smalkā cukura 5,6 kg balto kviešu miltu 2,5 kg cūku tauku	$ 28.25
D—6	5 kg smalkā cukura 5 kg balto kviešu miltu 0,9 kg sviesta 3,6 kg speķa 0,6 kg jaukto augļu 1 kg Ēdames siera 0,9 kg kafijas 0,7 kg rozīņu 200 amerikāņu cigarešu	$ 43.15
D—7	1 kg „Nestle" šokolādes 200 amerikāņu cigarešu 1 kg medus 1 kg sviesta 2,7 kg speķa 2,4 kg salami desas 1 kg Ementāles siera 8 kg balto kviešu miltu	$ 56.45

Par šiem sainīšiem ir jāmaksā tikai minētā summa. Čeku vai naudas pārvedumu adresējiet DAUGAVAS VANAGI un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu, uzvārdu un pareizu adresi sūtiet —

DV SAINĪŠU NODAĻAI —
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

Swiss Canadian Meat & Sausage veikals
1622 Bloor St., W., Toronto. LE 3-7336
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu šķiŗu desas, uzkožamos, delikateses.
☺ Tāpat liela saldumu izvēle. ☺ Laipna apkalpoošana.
Runājam vāciski.

Pērciet paši un dāviniet saviešiem un sveštautiešiem

Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME ..... $ 5.75

Senātora Thomas J. Dodd ievads.

Grāmata par Latvijas valsts iznīcināšanu.

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto 2-B.

TAUTIEŠI,

pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar

LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI

Mēs iespiežam

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARIKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

Ceturtdien, 19. martā, plkst. 8,30, First Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair Ave, W.

LILIJA UN IMANTS GLEŠKE

(KOLORATŪRSOPRĀNS UN VIJOLE)

Pie klavierēm: VERA LEINVEBERS

Programmā: J. BRĀMSA un T. ĶENIŅA VIJOLSONĀTAS; J. VITOLA, E. MELNGAIĻA, J. MEDIŅA, J. ĶEPĪŠA U. C. TAUTAS DZIESMU APDARES BALSIJ UN VIJOLEI.

Abonentiem ieeja, uzrādot abonementa karti. Atsevišķas ieejas kartes ā $ 2,50 (stud. $ 1,25) koncerta vakarā pie kases.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBA

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU

JS $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.

OV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT
CANADA.

FRANK VASSBA
ADVOKĀTS - NOTARS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.
Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

LATVJU GRĀMATAS LIELDIENĀM

J. Zeibolta rom. — ŪDENS BURBUĻI
Rakstu III sējums — $ 3.90

Šis ir trešais Zeibolta romāns, rakstnieka lielākais darbs, kas arī atzīts par labāko. Stāsts par mazpilsētas dzīvi, veikalnieku intrigām un sievu kariem.

F. Dostojevska rom — NOZIEGUMS UN SODS
I sējums — I, II, III daļas — $ 3.90

Laikam nav valodas pasaulē, kuŗā šis romāns nebūtu tulkots, un nav lasītāja, kas to nebūtu lasījis. Pilnīgs, nesaīsināts izdevums.

Pasūtinot apgādā līdz Lieldienām, abas grāmatas, kopā pāri par 600 lapp, varat iegūt par net. - $ 6.00.

LATVJU GRĀMATA
P. O. Box 332, Waverly, Iowa.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
dabūjami
O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
20 Barton St. E., Hamilton, Ont.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

LATVIAN MUSIC

Pārstāvis
DV GRĀMATNICA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.

LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES SKAŅDARBI.

Piedalās:
autors, L. Sepe - Eše, simfonisks orķestris un citi.

Nesaņēmāt LP11 apkārtrakstu?
Izdariet vismaz vienu pasūtinājumu, tad ievedīsim Jūs kartotekā un piesūtīsim apkārtrakstus par visiem daudzajiem Latvijan Music jaunizdevumiem!

Vēlos pirkt
ZEMGALES SUDRABA KRELLES
Lūdzu zvanīt OX 9-5346, Toronto vai rakstiet š. laikraksta redakcijai of. Nr. 137.

GRĀMATAS SKOLĀM

M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCĪBA	$ 1.60
Fr. Kurāts — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA	$ 2.20
V. Bērziņa - Baltiņa — LATVIEŠU VALODAS GRAMATIKA	$ 3.00
Fr. Balodis — SENĀ LATVIJA	$ 4.80
E. Klaustiņa — BĒRNU DĀRZS	$ 1.00
A. Voitkus — TICĪBAS MĀCĪBA 5 kl.	$ 1.50
A. Ozols — TICĪBAS MĀCĪBA 3 un 4. kl.	$ 1.50
K. Valters — TICĪBAS MĀCĪBA 1.—5. kl.	$ 2.25
J Ezeriņš un J. Grīns — VALODIŅA	$ 1.00
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI	$ 1.50

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanu
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

SAV. VALSTĪS sazināties ar:

A. Lāci, 101 Brighthwater Court, Brooklyn 35. N.Y.
Jānis Lācis, 33 - 27 - 91st Street, Jackson Hts, 72, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Libieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich
V. Zirniti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.
J. Konoporis, 531 N 7th Philadel phia, Pa, 19123, USA.

KANADĀ:

J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, On
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont
J. Līgeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont
R. Epneri, 59 Langarth St. E., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Kiviti, 236 First Ave., Ottawa Ont.

ANGLIJĀ:

DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London

I Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:

DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

GRĀMATAS DĀVANU PRIEKAM

J. Ģirnis — TAUTA un UZTICĪBA TAUTAI	5.00
A. Lasmanis — CERĪBAS un VILŠANĀS	4.20
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	$ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi	$ 3.00
G. Plavkalns — DIVAS PILSĒTAS, dzejoļi	$ 1.50
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi	$ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS	$ 3.00
A. Dziļums — TORNAS GRĀVRAČI, romāns	3.80
V. Cika un A. Šmits — ZELTS, SUDRABS, BRONZA — latviešu olimpieši	4.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles	3.50
A. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ, rom.	4.00
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi	$ 2.50
P. Ziediņš — TRĪS KOMEDIJAS	$ 2.50
J. Klīdzējs — SNIEGI, romāns	4.00
I. Kaijas — JŪGĀ, romāns	5.00
A. Dz. Kronins — ZIEMEĻU GAISMA, romāns	4.00
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
Prof. Jurevics — KULTŪRAS SEJAS	5.75
V. Ķlētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei	4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas	4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS	6.00
H. Biezais — IESKATĪTAIS UN ATZĪTAIS	6.00
P. Ērmanis — SMELDZĪGAIS SMAIDS, atmiņas	3.25
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA	2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja	3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja	2.80
K. Kurbads — SILU SALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns	3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU	3.50
A. Rachmanova — LAULĪBAS SARKANAJĀ VIESUĻĪ romāns	$ 4.00
A. Austriņš — PUSELNIEKI, stāsti	3.50
J. Miesnieks — — KVIŅĶU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
J. S. Turģeņevs — DŪMI, romāns	3.85
Angelika Gailīte — CEĻINIECE, pieredze un vērojumi	4.20
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LIGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
I. Grebzde — IELEJĀ SAGRIEZĀS PUTENIS, romāns	3.80
G. Janovskis — SŌLA, romāns	3.60
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, romāns	$ 4.50
D. Di Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns	3.60
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS CAULĀ, stāsti	3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS	4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIĢO, romāns	4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS dzejoļi	4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
Z. Avotiņa — MADARAS, dzejoļi	2.75
H. Egasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns	5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS	3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI	5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅA, II daļa	7.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns	4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns	3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEĀTRI	1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA,romāns	3.80
V. Cika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Jānis Sarma — TĀDA IR DZĪVE	2.50
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Alfreds Dziļums — ZEME DZĪVO, romāns	4.50
— SVEŠVĀRDU VĀRDNICA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50
A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dzejoļi	$ 3.20
E. Zicāns — VIRSI ZIED, dzejoļi	$ 2.00
O. Krolis — RĪGA DIMD, atmiņas	$ 5.25
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIĶTEŅI, atmiņu stāsts	$ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns	$ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS	$ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase)	$ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa	$ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d.	$ 7.50
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd.	$ 3.50
A. Lūsis — MŪZIĶA, reliģ. dzejas antoloģija	$ 3.60
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem)	$ 1.00
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi	$ 2.80
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom.	$ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom.	$ 4.50
R. Skujiņa — SIRDS DZĪVO NO NIEKIEM, impresijas	$ 4.00
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA, ceļojuma iespaidi	$ 6.00
V. Toma — DZIĻUMĀ JĀPĀRTOP, dzejoļi	$ 3.00
Anšl. Eglītis — PĒDĒJAIS RAIDĪJUMS, romāns	$ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIĶU CIEMS, bērnu gr.	$ 2.80
H. C. Kradoks — LĀČĪTIS DODAS PASAULĒ, bērnu gr.	$ 2.80
Īru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata	$ 1.75
E. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ, romāns	$ 4.00
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LĪGAVU, rom	$ 4.50
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns	$ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA	$ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti	$ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom.	$ 5.95

Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Dainas koris gatavojas gadskārtējam koncertam 14. martā Parkdale Collegiate zālē.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. 2. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1479

DV — ANDY 79:115

Pēdējā pusfināla basketbola spēlē DV zaudēja Andy vienībai ar 78:115.

Spēli uzsākot, DV vienība nebija savā labākā sastāvā un pirmā puslaikā pārāka bija pretinieka vienība.

Otrā puslaikā labi veicās DV vienībai, tomēr tā zaudēja izšķirīgo spēli pārākam pretiniekam. DV vienība fināla spēles svētdienas līgā izcīnījusi trešo vietu. Īgauņi paliek ceturtajā vietā.

Finālā satiekās Andy un Tridents vienības.

ELFRIDAS KARLSONES BĒRZIŅAS AUDZĒKNES UZVAR UNIVERSITĀŠU VOLEJBOLA MEISTARIBĀ

Bijušā pasaules rekordiste un fiziskās audzināšanas profesore Elfrida Bērziņa, kas ir Western universitātes mācības spēks, vēl joprojām aktīvi vada savas universitātes studenšu volejbola un bultu šaušanas vienību.

Interesanti atzīmēt, ka kopš E. Bērziņa pārņēma volejbola vienības vadību, tā pazīst tikai uzvaras. Šogad izcīnītais meistartituls ir 11. pēc kārtas. Šī gada universitāšu meistarībā Elfrīdas audzēknes uzvarēja visas pretinieces, nezaudējot nevienu setu, un no jauna izcīnīja meistartitulu. Vienībā šogad spēlē arī latviete Kristina Gulēna, kas studē Londonā fizisko audzināšanu.

Labus panākumus guva londonietes arī bultu šaušanas sacensībās, kur pirmo vietu ieguva Toronto universitāte, atstājot otrā vietā Western universitāti.

BASKETBOLS KANADĀ

Toronto Latviešu YMCAs jaunatne uzvar DV ar 62:41

Latviešu jaunatnes basketbola meistarībā Kanadā piedalās šogad tikai 3 vienības, Toronto Latviešu YMCA, TLSK un DV. Labākos panākumus guvusi YMCA, kas nav zaudējusi nevienu sacīksti. YMCA arī otrās kārtas spēlē uzvarēja DV vienību. Pirmais puslaiks bija 30:32, bet visa spēle 62:41 YMCAs labā.

YMCAā spēlēja: V. Kauliņš — 23, V. Akers — 11, P. Akers — 8, A. Liepa — 4, E. Pilskalnietis — 4 un E. Neimanis — 12.

DV: V. Treiguts — 21, V. Innuss — 4, E. Sproģis — 5, T. Ozoliņš — 8, P. Priverts, J. Daugavietis, E. Lukovskis, A. Loze.

YMCAs jaunatnes basketbola vienība uzvar Aušru ar 62:60

Pusfinālā YMCA pretinieks bija lietuviešu Aušra, kuŗai ir labas cerības uzvarēt Internacionālā svētdienas basketbola līgā. Pirmā sacīkstē YMCA bija zaudējusi lietuviešiem ar 5 punktiem. Lai iegūtu tiesības spēlēt finālā, YMCAi bija otrā spēlē jāuzvar ar 6 punktiem. Pirmā puslaikā veiksmīgāki bija lietuvieši, kas puslaiku beidza savā labā ar 30:21. Otrā puslaikā YMCA spēlēja daudz labāk, iedzina pretinieku un uzvarēja spēli ar 62:60, bet ar to nepietika, lai iekļūtu finālā.

YMCAā spēlēja Kauliņš — 28, Liepa — 10, Pīlskalnietis — 12, Dadzis — 3, P. Akers — 8 un Neimanis.

TORONTO LATVIEŠU SPORTA KLUBS UZVAR REIERSONA INSTITUTU

97:66

Toronto intermediate basketbola līgas kārtējās spēles beigušās un iesākušies spēju pusfināli. Trešā vietā esošā kluba vienība tikās pirmā pusfināla spēlē ar otrā vietā esošo Reiersona institūtu. TLSK šī bija viena no labākām spēlēm, kur visa vienība darbojās saskaņoti, centīgi un labi prata nosegt pretinieka spēlētājus. Ja pirmais puslaiks beidzās tikai ar 33:30 latviešu labā, tad otrā puslaikā klubs bija pilnīgs laukuma valdnieks. Lieliski veicās J. Zentiņam, kas ir ne tikai lielisks punktu guvējs, bet arī galvenais vienības saspēles vadītājs. Slavējams bija arī Dreimaņa un Simanovska centīgais un mērķtiecīgais spēles veids. Spēli beidzot, klubs bija uzvarējis ar augstu — 97:66 rezultātu.

TLSK spēlēja: Zentiņš — 43, Ezers — 17, Simanovskis — 12, Dreimanis — 9, Mazūrs — 8, Zvanītājs — 6, Grīnbergs — 2.

PRASA LIELĀKU ASV MILITĀRO PALĪDZĪBU

PREZIDENTS DŽONSONS SOLĀS PALIELINĀT AMERIKĀŅU SPĒKUS DIENVIDVIETNAMĀ

Pagājušās nedēļas nogalē Saigonā viesojās Sav. Valstu aizsardzības ministrs Meknamara. Dienvidvietnamas ministru prezidents ģen. Kāns amerikāņu viesim paskaidroja, ka viņa komūnistu apkarošanas plānu īstenošanai nepieciešama lielāka Sav. Valstu palīdzība.

Prezidents Džonsons Vašingtonā izteicās, ka nepieciešamības gadījumā Dienvidvietnamā stacionēto amerikāņu karaviru skaits palielināts. No prezidenta sacītā gan bija jāsaprot, ka runa iet vienīgi par militāro padomdevēju skaita palielināšanu un ne par lielākiem amerikāņu spēkiem frontes līnijās. Pašreiz amerikāņiem Dienvidvietnamā ir ap 15.500 vīru, no kuŗiem nepilna trešā daļa iesaistīti tiešās cīņās pret komūnistiem. Pēdējo divu gadu laikā, kad amerikāņi sāka daudz nopietnāk atbalstīt Dienvidvietnamu pret komūnistiem, cīņā pret kopējo ienaidnieku zaudējuši turpat 200 amerikāņu virsnieku un karavīru.

MIRIS GRIEĶIJAS KARALIS

Šī gada 5. martā Atēnās no operācijas sekām mira Grieķijas karalis Pauls. Mirušais monarchs bija 62 gadi vecs.

Viņa vietā tagad stājies dēls, kas būs pazīstams kā karalis Konstantīns XIII.

Tautiešī!

Ja jums kaut kas jāiegādājas vai arī vajadzīgs lietpratēju darbs, tad lasiet sludinājumus mūsu laikrakstā. Jūs noteikti atradīsit latviešu veikalu vai amatnieku, kas varēs jums pakalpot.

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā

Marta Ozols, dzim. STANDZENIEKS

Dzimusi 1905. gada 4. novembrī Ventspilī, mirusi 1964. gada 7. martā Toronto. Izvadīšana no Rosar bēru nama uz Jorkas kapiem 11. martā, plkst. 11.00.

Dziļās sērās VĪRS, DĒLI un VEDEKLA KANADĀ, PIEDERĪGIE ZVIEDRIJĀ un LATVIJĀ.

GRŪTĪBAS SASTĀDĪT STARPTAUTISKU ARMIJU

KIPRAS GRIEĶI UN TURKI ATBRĪVO ĶĪLNIEKUS, U TANTAM RADUSĀS NEPAREDZĒTAS GRŪTIBAS STARPTAUTISKĀS ARMIJAS FORMĒŠANĀ.

Panākt Apvienoto Nāciju rezolūciju starptautiskas policijas armijas formēšanai miera un kārtības atjaunošanai Kiprā bija viena lieta. Otra, piespiest prezidentu Makariosu šādu armiju akceptēt, kaut vai tikai uz trim mēnešiem. Kad galvenie šķēršļi likās būt pārvarēti, ģenerālsekretāram U Tantam radusies pavisam jauna problēma. Neviena valsts nav pārāk ieinteresēta iesaistīties Kipras klizmās. Starptautiskas armijas gaidās Anglijas valdība paziņojusi, ka jau vistuvākā nākotnē izvāks pusi no salā stacionētiem spēkiem. Bet, ja 7000 angļu nepietiek miera un kārtības uzturēšanai, ko tad varēs izdarīt tikai puse?

Brazilija paziņojusi, ka tai nav naudas militāro vienību sūtīšanai uz Kipru. Brazilijai jau tā jāsedzot savu vienību izdevumi Gažas apgabalā, Vidējos Austrumos un Kongo. Zviedrija vienu bataljonu būtu ar mieru sūtīt, bet tikai tad, ja ģenerālsekretārs U Tants var garantēt, ka Zviedrija nebūs vienīgā Kiprā iejauktā neitrālā valsts. Un šādu garantiju U Tants vēl pagaidām nevar dot. Austrija ģenerālsekretāram atbildējusi, ka karavīrus uz Kipru nesūtīs, bet vajadzības gadījumā būtu gatava palīdzēt ar kādu mediķu grupu. Kanada, Īrija un Somija U Tantam savu galīgo atbildi vēl nav devušas, gribot nogaidīt, lai redzētu kā izturēsies citas aicinātās valstis.

Nedēļas nogalē nekas nelieciināja, ka stāvoklis Kipras salā būtu uzlabojies. Uz prezidenta Makariosa pieprasījumu abas karojošās puses gan uzsāka lēnu un negribīgu ķīlnieku apmaiņu un atbrīvošanu, bet vairākās pilsētās tāpat notika asiņainas kaujas starp grieķiem un salas turku minoritāti un ar angļiem vidū.

Ja un kad Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram U Tantam izdosies saformēt starptautisko armiju Kiprai, šo spēku komandēšanu uzticēs indiešu ģenerālim Gjāni.

Vēl nav zināms, kas vadīs Apvienoto Nāciju diplomātisko pusi — tiešas sarunas starp salas grieķiem un turkiem. Pašreiz tiek minēti divi kandidāti. U Tanta vietnieks Rolz Bennetts no Gvatemalas un kanadiešu ģen. Burns, kuŗam diplomātiskā laukā starptautisku konfliktu novēršanā ir liela pieredza.

DZIESMU SVĒTKOS HAMBURGĀ

(Pārnesums no 3. lpp.)

programma vēl top. Skaidrs, ka tajā atskaņos J. Mediņa trio. Paredzēts vēl otrs lielāks skaņu darbs; tāpat solo dziesmu pirmatskaņojumi. No latviešu mākslinieciem jaundarbu vakarā uzstāsies prof. A. Teichmanis; Paula Brīvkalne, Ksenija Bidiņa un Pētersone-Dzene arī uzstāsies Dziesmu svētku koncertos, bet nav skaidrs, kādu autoru dziesmas mākslinieces atskaņos. Viesiena lugas inscenējumu sniegs Hamburgas latviešu trupa. Lirikas pēcpusdienu organizē red. Jānis Rudzītis, kuŗā referēs Andrejs Johansons un savus darbus lasīs 8 dzejnieki un dzejnieces. Latviešu tēlotājas mākslas izstādi organizē Juris Soikāns, bet architekts R. Legzdiņš kārto enografisko un dziesmu svētku izstādi.

Pirmos Eiropas latviešu dziesmu svētkus atklās Hamburgas Universitātes Maximum aulā 6. augustā. Atklāšanas aktā aicināti runāt Latvijas diplomātiskie pārstāvji — Amerikas Savienotās valstis, Lielbritanijā, Vācijā un Zviedrijā. Svētkos solījies ierasties arī brīvās pasaules latviešu apvienības priekšsēdis prof. P. Lejiņš. Pirms dziesmu svētkiem Hamburgā notiks ELJA's 11. kongress. Jauniešu kongress paredzēts 1., 2. un 3. augustā un tajā piedalīsies arī jaunieši no ASV un Kanadas.

Cik īsti dziesmu svētkos būs viesu no aizjūras zemēm, to pagaidām rīkotāji vēl nevar pateikt, taču gaida vairākus simtus.

Vislielākā problēma esot nevis kā piepildīt svētku koncerta zāli, bet gan, kā visiem atbraukušiem sagādāt iespēju kopkora koncertu noklausīties. Paredzams, ka daļu vajadzēs laist ģenerālmēģinājumā, jo zālē ir tikai 1800 vietas. Apmeklētāju būs noteikti vairāk.

Piemēram no Anglijas un Zviedrijas pošas ļoti daudzi, kas dosies uz Hamburgu gan speciāli īrētos autobusos, gan ekskursiju vilcienos. Pēc Dziesmu svētkiem 9. augustā paredzēts svētbrīdis pie prof. Jazepa Vītola kapa Lībekā, tur dziedās Zuikas vīru koris un Stokholmas latviešu koris.

PROJEKTS MAZO TAUTU . . .

(Pārnesums no 6. lpp.)

krasi atšķiras pēc to sabiedrisko funkciju viedokļa. Dažas valodas izpilda starpnacionālās sazināšanās funkcijas, citas ne. Tādēļ jautājumu par valodu līdztiesību nekādā ziņā nedrīkst jaukt ar jautājumu par to sabiedriskajām funkcijām. Dažādās padomju tautu literārās valodas arī turpmāk izpildīs dažas sabiedriskās funkcijas. Kaut gan ikvienai valodai, neatkarīgi no tā, kāds cilvēku skaits tajā runā, ir neierobežotas potenciālās iekšējās attīstības iespējas, sabiedrība nevar sev izvirzīt uzdevumu panākt vienādu attīstības līmeni un panākt to sabiedrisko funkciju izplatīšanos atbilstoši mūsdienu civilizācijas augstajiem sasniegumiem. Plašās sabiedriskās funkcijas atbilstoši zinātnes tehnikas un kultūras sasniegumiem tās vai citas tautas dzīvē var izpildīt otrā valoda, starpnacionālā valoda."

Protams, ka šī „otrā starpnacionālā" valoda ir domāta krievu un visām pārējām tikai ikdienišķo sarunu valodu nozīmē. Izejot no šīs „filozofijas", tad latviešu valodā nav vajadzīgi ne zinātniski, ne filozofiski darbi, ne augstvērtīgi apcerējumi par kultūru, mākslu un rakstniecību. Tas ir pilnīgi pretēji tam, pēc kā tiecas atmodas laikmeta darbinieki, lai latviešu valodu atsvabinātu no vācu valodas aizbildniecības un lai „zemnieku" valoda varētu izpaust visās dzīves un zinātnes problēmas. Tas, ko pirms 100 gadiem vācu baroni gribēja aizkavēt tiri savās patīgās, šaurās interesēs, tagad padarīts par visa komūnisma lietu.

Padomju Latvijas komūnists atzīst, ka „nacionālismam un šovinismam mūsu zemē vairs nav ne ekonomisku, ne sociālu sakņu, taču tā atliekas eksistē. Nacionālisma atliekas izpaužas kā nacionālo īpatnību pārspīlēšana un kopīgo likumsakarību ignorēšanā, kā lokālisms, nevēlēšanās apmainīties pieredzē ar citu nāciju pārstāvjiem, citu tautu kultūras sasniegumu nenovērtēšana, savas nācijas kultūras specifikas pārspīlēšana un ideālizēšana, vecā, reakcionāro tradiciju un paražu pretstādīšana jaunām sabiedriskām tradicijām, ļeņinisko kadru izraudzīšanas principa pārkāpšana, valsts disciplīnas neievērošana valsts plānu un piegāžu izpildē." To visu 1959. gadā pārmeta berklaviešiem.

Esot nepieciešams atklāt šo parādību cēloņus un pētīt, kā pēc nacionālisma atliekas esot tik dzīvotspējīgas, jo sevišķi kultūras jomā, kā arī vispārināt cīņā pret šīm atliekām gūto pieredzi."

Rīgas skauti demonstrē karoga masta celšanu Toronto (Seatona) rokdarbu izstādē. K. Bērziņš, M. Zvejnieks, E. Caune, J. Treiguts, V. Budrēvics. G. Rozīts.

KANADAS BAZNICĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

15. martā, plkst. 11 no rīta — Ciešanu laika dievkalpojums. Svētdienas skola. Plkst. 4 pp. dievkalpojums angļu valodā. Spredikos Missuri sinodes Ontario apgabala prezidents Ph. Fiess. Liturģiju vadīs Sv. Jāņa draudzes mācītājs K. Riehl un Trīsvienības draudzes mācītājs A Pollex. Dievkalpojums galvenā kārtā domāts mūsu kanadiešu paziņām, bet arī pašu draudzes locekļi lūgti pēc iespējas piedalīties. Dziedās draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā.

22. martā, plkst. 11 no rīta — Pūpolu svētdienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Svētdienas skolas audzēkņu uzvedums „ Augšāmcelšanās".

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

15. martā plkst. 2,30 pp. Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

27. martā, Lielā Piektdienā, plkst. 5 pp. dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā, Lieldienās, dievkalpojums plkst. 6-os rītā.

BRAMPTONĀ

22. martā, Pūpolu svētdienā, plkst. 1,30 pp. dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

15. martā, plkst. 10,30 dievkalpojums bērniem, Svētdienas skola; plkst. 11 pr. p. dievkalpojums pieaugušiem; plkst. 10,15 pr. p. Bībeles klašu stunda. Plkst. 5 pp. draudzes dāmu komitejas sanāksme pie E. Šteinas — 1394 King St. East, Apt. 1.

NORANDA

22. martā, plkst. 4 pp. Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldniekiem United Church baznīcā. Prāv. A. Skrodelis.

VIRDŽINIJTAUNA

22. martā, plkst. 1 pp. Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldniekiem anglikāņu baznīcā. Prāv. A. Skrodelis.

SV. KATARINES

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

22. martā plkst. 3,30 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu un jaunievēlētās draudzes valdes ievešanu amatā. Dziesmu lspiņas, māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

5. aprilī plkst. 2 pp. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

15. martā plkst. 1,30 pp. Ciešanas laika dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

27. martā Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu pl. 3 p. p. Kitsilano baznīcā.

29. martā plkst. 7 no rīta Lieldienu dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

Svētdienas skola darbojas katru svētdienu.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā.

15. martā plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

18. martā plkst. 8 vakarā Bībeles stunda.

22. martā plkst. 10,30 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums ardievgaldu un svētdienas skola.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

15 martā plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

27. martā plkst. 2 p. p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā plkst. 6 no rīta agrais Lieldienu rīta dievkalpojums.

ROXBORO

22. martā plkst. 2 p. p. Dievkalpojums Sv. Barnabas Anglikāņu baznīcā.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.